

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
PODNIKOVOHOSPODÁRSKA FAKULTA
SO SÍDLOM V KOŠICIACH**

Evidenčné číslo: 107003/I/2018/36086129769135108

**KOMPARÁCIA ZALOŽENIA PODNIKU
VO VYBRANÝCH KRAJINÁCH
EURÓPSKEJ ÚNIE**

Diplomová práca

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
PODNIKOVOHOSPODÁRSKA FAKULTA
SO SÍDLOM V KOŠICIACH**

**KOMPARÁCIA ZALOŽENIA PODNIKU VO
VYBRANÝCH KRAJINÁCH
EURÓPSKEJ ÚNIE**

Diplomová práca

Študijný program:	Finančné riadenie podniku
Študijný odbor:	Ekonomika a manažment podniku
Školiace pracovisko:	Katedra finančného riadenia podniku
Vedúci záverečnej práce:	Ing. Michaela Bruothová, PhD.

Košice 2018

Bc. Denisa Mitrášová

Zadanie záverečnej práce (vo vytlačenej verzii nahradit' stranou z AIS-u).

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že záverečnú prácu som vypracovala samostatne a že som uviedla všetku použitú literatúru.

Dátum:

.....

(podpis študenta)

Pod'akovanie

Ďakujem vedúcej diplomovej práce Ing. Michaele Bruothovej, PhD. za jej cenné poznatky, rady a pripomienky, ktorými mi bola nápomocná pri tvorbe diplomovej práce.

ABSTRAKT

MITRÁŠOVÁ, Denisa: Komparácia založenia podniku vo vybraných krajinách Európskej únie – Ekonomická univerzita v Bratislave. Podnikovohospodárska fakulta so sídlom v Košiciach; Katedra finančného riadenia podniku. – Vedúci záverečnej práce: Ing. Michaela Bruothová, PhD.. – Košice: PHF EU, 2018, počet strán 80.

Cieľom záverečnej práce je: identifikácia výhod a nevýhod podmienok súvisiacich so založením podniku v Slovenskej republike, a to na základe ich porovnania s podmienkami vo vybraných krajinách Európskej únie. Práca je rozdelená do 6 kapitol. Obsahuje 0 grafov a 9 tabuliek a 0 príloh. Prvá kapitola je venovaná: teoretickej časti, kde sme rozoberali základné pojmy súvisiace so založením podniku. Ďalej rozoberáme v teoretickej časti vybrané aspekty podnikateľského prostredia potrebné pre založenie podniku.

V ďalšej časti sa charakterizuje: podnikateľské prostredie vybraných krajín Európskej únie, konkrétne sme sa zamerali na krajiny Vyšehradskej skupiny a na založenie obchodnej spoločnosti s ručením obmedzeným. V jednotlivých krajinách sme charakterizovali právne náležitosti založenia podniku, správne poplatky súvisiace so založením, financovanie pri zakladaní podniku, hodnotenie jednotlivých krajín podľa správy Doing Business a taktiež sme vypracovali prípadové štúdie založenia podniku v jednotlivých štátoch.

Záverečná kapitola sa zaoberá: hodnotením jednotlivých aspektov podnikateľského prostredia a identifikáciou výhod a nevýhod založenia podniku v krajinách Vyšehradskej skupiny.

Výsledkom riešenia danej problematiky je: vyhodnotenie konkrétnych výhod a nevýhod založenia podniku na Slovensku a vo vybraných krajinách Európskej únie.

Kľúčové slová:

Založenie podniku, Slovenská republika, krajiny Európskej únie, komparácia

ABSTRACT

MITRAŠOVÁ, Denisa: Comparison of Conditions for the Establishment of a Business in Selected European Union Countries - University of Economics in Bratislava. Faculty of Business Administration with headquarters in Košice; Department of Financial Management. - Lecturer: Ing. Michaela Bruothová, PhD .. - Košice: PHF EU, 2018, pages 80.

The aim of the final thesis is: to identify the advantages and disadvantages of the conditions related to the foundation of the company in the Slovak Republic based on their comparison with the conditions in selected countries of the European Union. The thesis is divided into 6 chapters. It contains 0 graphs and 9 tables and 0 attachments. The first chapter is devoted to: the theoretical part, where we dealt with basic concepts related to the establishment of a business. In the theoretical part, we also discuss the selected aspects of the business environment necessary for the establishment of a business.

The next part is characterized by: business environment of selected countries of the European Union, namely we focused on the lands of the Visegrad group and the founding of a limited liability company. In each country, we characterized the legal requirements of business creation, administrative fees related to establishment, individual countries' assessments according to the Doing Business report, and so we have also developed case studies of business start-ups in individual countries.

The final chapter deals with: assessing the individual aspects of the business environment and identifying the advantages and disadvantages of setting up a business in the Vysehrad group.

The result of the solution to this issue is: evaluation of concrete advantages and disadvantages of establishing a business in Slovakia and in selected countries of the European Union

Keywords:

Establishment of a company, Slovak Republic, countries of the European Union, comparison

OBSAH

Úvod.....	11
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí.....	13
1.1 Podnik.....	13
1.2 Podnikanie.....	16
1.3 Podnikateľ.....	17
1.4 Právne formy podnikania.....	18
1.4.1 Právne formy podnikania v Slovenskej republike.....	19
1.4.2 Právne formy podnikania v Českej republike.....	21
1.4.3 Právne formy podnikania v Poľsku.....	22
1.4.4 Právne formy podnikania v Maďarsku.....	24
1.5 Hodnotenie podnikateľského prostredia.....	26
2 Cieľ práce.....	31
3 Metodika práce a metódy skúmania.....	32
4 Výsledky práce.....	34
4.1 Slovenská republika.....	34
4.1.1 Index Doing Business.....	34
4.1.2 Financovanie založenia podniku.....	35
4.1.3 Právne náležitosti podniku.....	38
4.1.4 Správne poplatky.....	40
4.2 Česká republika.....	42
4.2.1 Index Doing Business.....	42
4.2.2 Financovanie založenia podniku.....	43
4.2.3 Právne náležitosti podnikania.....	44
4.2.4 Správne poplatky.....	46
4.3 Poľsko.....	47
4.3.1 Index Doing Business.....	47
4.3.2 Financovanie založenia podniku.....	49
4.3.3 Právne náležitosti podnikania.....	50
4.3.4 Správne poplatky.....	52
4.4 Maďarsko.....	53
4.4.1 Index Doing Business.....	53
4.4.2 Financovanie založenia podniku.....	54

4.4.3	Právne náležitosti podnikania	56
4.4.4	Správne poplatky	58
5	Prípadové štúdie	59
5.1	<i>Slovenská republika</i>	59
5.2	<i>Česká republika</i>	60
5.3	<i>Poľsko</i>	61
5.4	<i>Maďarsko</i>	62
6	Diskusia	64
	Záver.....	75
	Zoznam použitej literatúry.....	77

Zoznam ilustrácií a zoznam tabuliek

Tab. 1 Doing Business v Slovenskej republike 2018 – „Začatie podnikania“	35
Tab. 2 Doing Business v Českej republike 2018 – „Začatie podnikania“	42
Tab. 3 Doing Business Poľsko 2018 – „Začatie podnikania“	48
Tab. 4 Doing Business Maďarsko 2018 – „Začatie podnikania“	53
Tab. 5 Financovanie vybraných krajín EÚ.....	63
Tab. 6 Výška finančnej pomoci vybraných krajín EÚ.....	66
Tab. 7 Podmienky založenia podniku.....	67
Tab. 8 Správne poplatky založenia podniku vo vybraných krajinách EÚ.....	69
Tab. 9 Hodnotenie Doing Business vybraných krajín EÚ.....	70

Úvod

Podniky a živnostníci patria medzi piliere európskej ekonomiky. Sú kľúčom pre dosiahnutie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu. Európska únia, sa preto snaží podnikateľov rôznymi spôsobmi podporovať a uľahčovať im začiatky podnikania. Hlavnou fázou celého podnikového procesu je založenie podnikania, resp. podniku. Základom je nápad a využite príležitosti vyplývajúcej z trhu ponuky. Zakladanie a samotný vznik podniku je veľmi zložitý rozhodovací proces, pri ktorom je potrebná identifikácia aspektov podnikateľského prostredia. Priaznivé podnikateľské prostredie je nevyhnutým predpokladom pre rast a prosperitu podnikov. Podnikateľské prostredie v EÚ sa dnes skladá z podnikateľských prostredí 27 členských krajín EÚ a z legislatívy EÚ. EÚ sa tiež snaží obmedziť byrokráciu a harmonizovať pravidlá, ako napríklad pravidlá týkajúce sa práva obchodných spoločností, zmluvného práva, účtovníctva a verejného obstarávania

Témou záverečnej práce je komparácia založenia podniku vo vybraných krajinách Európskej únie. Pre porovnanie podmienok súvisiacich so založením podniku v Slovenskej republike vyberáme štáty Vyšehradskej skupiny. Zoskupenie Vyšehradskej skupiny tvoria štáty Slovenská republika, Česká republika, Poľsko a Maďarsko. Krajiny deklarujú príslušnosť k civilizácii založenej na rovnakých kultúrnych a intelektuálnych hodnotách, členmi EÚ sa stali 1. mája 2004. Cieľom práce je komparácia výhod a nevýhod založenia podniku na Slovensku s vybranými krajinami Európskej únie.

Práca je rozčlenená na teoretickú časť, cieľ a metodiku práce, výsledky, diskusiu a záver. V teoretickej časti vysvetľujeme základne pojmy súvisiace so založením podniku, ďalej sme charakterizovali právne formy podnikania v jednotlivých štátoch Vyšehradskej skupiny a taktiež sa zaoberáme hodnotením podnikateľského prostredia prostredníctvom svetovej správy Doing Business zaoberajúcej sa podnikaním v 190 ekonomikách sveta.

V časti Výsledky na základe analýzy skúmame jednotlivé štáty prostredníctvom založenia podniku obchodnej spoločnosti s ručením obmedzeným. V jednotlivých štátoch skúmame právne kroky potrebné k založeniu podniku, správne poplatky súvisiace so založením, možnosti podpory financovania v krajinách a umiestnenie v indexe Doing Business so zameraním na indikátor „Začatie podnikania“. Ďalej na základe prípadovej štúdie vysvetlíme jednotlivé kroky potrebné pre založenie podniku v krajinách Vyšehradskej skupiny.

V časti Diskusia porovnáваме jednotlivé výhody a nevýhody vyplývajúce zo založenia podniku v jednotlivých krajinách V4 z modelov prípadových štúdií. Jednotlivé aspekty podnikateľského prostredia porovnáваме na základe tabuliek. Vyplývajúce závery sú spracované v časti Záver.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

Pre priblíženie problematiky sa v tejto kapitole budeme venovať definovaniu a priblíženiu niektorých teoretických pojmov, ako je podnik, podnikateľ, podnikanie. V rámci vysvetlenia podniku sa zameriame aj na jeho okolie a konkrétne na mikroprostredie a makroprostredie podniku. Ďalej rozoberáme právne formy podnikania v jednotlivých krajinách Európskej únie a hodnotenie podnikateľského prostredia na základe správy Doing Business.

1.1 Podnik

Synek (2002) definuje podnik ako „inštitúciu vzniknutú z výkonu podnikateľskej činnosti, teda inštitucionalizované podnikanie“. Podľa Sedláka (2010) podniky slúžia na uspokojenie ľudských potrieb prostredníctvom výroby vecných statkov a služieb. To možno dosiahnuť plánovaným kombinovaním výrobných faktorov. Je však nevyhnutné dodržiavať princíp hospodárnosti.

V zmysle zákona č. 513/1991 (Obchodný zákonník) § 5 podnikom rozumieme súbor hmotných, ako aj osobných a nehmotných zložiek podnikania. K podniku patria veci, práva a iné majetkové hodnoty, ktoré patria podnikateľovi a slúžia na prevádzkovanie podniku alebo vzhľadom na svoju povahu majú tomuto účelu slúžiť.

Okolie podniku

Každý podnik je súčasťou väčšieho celku, teda vonkajšieho sveta, okolia. Okolím podniku môžeme rozumieť sociálno - ekonomický a technický systém a všetko, čo vplýva na podnik, resp. čo môže podnik ovplyvňovať.

Okolie pôsobí na podnik ako súbor vonkajších síl a faktov. Medzi týmto súborom existujú súvislosti a majú vplyv na schopnosť podniku budovať a udržiavať úspešné vzťahy so zákazníkmi. Vonkajšie okolie podniku je tvorené makroprostredím, ktoré ovplyvňuje mikroprostredie, a mikroprostredím, ktoré majú vplyv na schopnosť slúžiť zákazníkovi.

Makroprostredie podľa McCarthyho môže byť rozdelené do piatich segmentov a to do kultúrneho a sociálneho prostredia, zdrojov, cieľov firmy, existujúcich konkurenčných obchodných situácií, ekonomického prostredia a politického a správneho prostredia.

Mussing (2007) hovorí, že úspešná firma je vtedy, ak sa jej podarí použiť svoj vlastný potenciál. Ansoff (1997, s.167) vyvinul termín „double strategic fit“. Organizácia spoločnosti sa musí prispôbiť a prepojiť svoju vlastnú stratégiu na jednej strane so štruktúrou a kultúrou samotnej spoločnosti, a na strane druhej musí vziať do úvahy aj požiadavky na životné prostredie a prepojiť to strategicky. Najprv podnik musí pochopiť a zvážiť externé životné prostredie. Stratégie a organizácia sa musia prispôbiť vonkajším faktorom, aby získali úspech.

Makroprostredie je možné zhrnúť ako súbor:

- Politické faktory – ako a do akej miery vláda zasahuje do ekonomiky. Politické faktory zahŕňajú oblasti ako daňová politika, pracovné právo, právo ohľadom životného prostredia, obchodné obmedzenia, tarify či politická stabilita. Stabilný, čestný, efektívny politický systém je základným faktorom ekonomického rastu (Jain, 2010). Predpisy, regulácie a politiky vlády sú kontrolnými a monitorujúcimi prvkami podnikania v krajine. Dane a administratívne predpisy ovplyvňujú podniky priamo. Systém zákonov vplýva na obchodovanie prostredníctvom práv – ochrana zákazníkov, konkurencie, organizácie. Priateľské vzťahy s národmi majú pozitívny efekt na zahraničné obchodovanie.
- Ekonomické faktory – tieto faktory majú rozhodujúci vplyv na spôsob, akým podniky fungujú a na ich rozhodovanie. Patria tu ukazovatele ako ekonomický rast, úrokové sadzby, ekonomická situácia v regióne, podmienky na trhoch surovín, kurzy a inflácia, súčasný príjem, obeh peňazí, kvalita, dostupnosť a spoľahlivosť dodávok výrobkov a služieb, dlhy a dostupnosť úverov, verejné financovanie v krajine, rozdelenie príjmov a majetku. Ekonomické okolie podniku je veľmi dynamické a komplexné. Mení sa so zmenami v politike (Jain, 2010). Ekonomické systémy sú rôzne a v súčasnosti poznáme tri základné a to kapitalizmus, socializmus a zmiešané systémy.
- Sociálno-kultúrne faktory – medzi kultúrne zaradujeme napríklad zdravie a tempo rastu populácie, vekové rozloženie obyvateľstva, kariérne postoje a dôraz na bezpečnosť. Trendy v sociálnych faktoroch ovplyvňujú dopyt po produktoch danej spoločnosti a ako daná spoločnosť funguje. Na prispôsobenie sa týmto spoločenským trendom sa spoločnosti snažia konať rôzne stratégie.

- Technologické faktory – tu zaraďujeme technologické aspekty ako výskumné a vývojové činnosti, technologické stimuly, automatizácie, rýchlosť technologických zmien. Určujú minimálnu efektívnu úroveň výroby, vplyvy outsourcingu a prekážky vstupu. Pokiaľ podnik nie je schopný kopírovať technologický vývoj, neprežije na trhu, preto je v súčasnosti technologické okolie podniku jedným z najdôležitejších faktorov. Technológiu môžeme definovať ako systémovú aplikáciu vedeckých a iných poznatkov do praktických úloh. Umožňuje vyrábať energiu, zavádzať stroje do výroby a nahrádzať duševnú prácu počítačom (Jain, 2010).

Mikroprostredie podniku

Mikroprostredie podniku predstavujú sily, ktoré sú blízko podniku a ovplyvňujú jeho schopnosť pracovať. Mikroprostredie obsahuje dodávateľov, zákazníkov, trhových sprostredkovateľov, konkurenciu a verejnosť. Firmy toho istého odvetvia môžu byť ovplyvnené rôznymi spôsobmi prostredníctvom týchto faktorov.

Kotler vysvetľuje, že podnik pozostáva z faktorov z bezprostredného okolia spoločnosti, ktoré ovplyvňuje výkon podniku. Patria tu dodávatelia, trhoví sprostredkovatelia, konkurencia, zákazník a verejnosť. Autori Hell a Hones hovoria, že mikroprostredie podniku tvoria elementy, ktoré ovplyvňujú podnik priamo a patria tu konkurencia, zákazník a dodávateľ.

Mikroprostredie podniku teda zahŕňa tieto prvky:

- Dodávatelia – zabezpečujú vstupné požiadavky a materiály pre spoločnosti. Existuje niekoľko faktorov, ktoré sa týkajú dodávateľov, napríklad spoľahlivosť a vzťahy s viacerými dodávateľmi. Ak je dodávateľ spoľahlivý a zodpovedný, tak obchody bežia hladko. Tiež je dobre, ak podnik udržiava vzťahy s viacerými dodávateľmi pre prípadné problémy, ktoré môžu ohroziť výrobu spoločnosti.
- Zákazníci – sú základom každého obchodu. Úspech podniku závisí od identifikácie zákazníkov. Pre odlišné typy zákazníkov by mal mať podnik rôzne dizajny produktov. Rôzni zákazníci majú rôzne úrovne príjmu, chute a preferencie. Osoba s vyšším príjmom bude kupovať drahší produkt a osoba s nižším príjmom bude kupovať lacnejší. Preto je potrebné identifikovať rozdiely v charakteristike a segmente zákazníkov. Úloha uspokojiť zákazníka sa stala ťažšou s nárastom

globalizácie. Zákazníci si pri kúpe môžu vyberať globálne, teda z domácich aj zo zahraničných výrobkov.

- Trhový sprostredkovateľ – zaraďujeme tu agentov a brokerov. Každý podnik s nimi spolupracuje, pretože mu pomáhajú hľadať zákazníkov. Vytvárajú spojenie medzi zákazníkmi a podnikmi a pomáhajú spoločnostiam prezentovať, predávať a distribuovať výrobky finálnym zákazníkom.
- Konkurencia – predstavuje inú podnikateľskú jednotku, ktorá vyrába podobný produkt. Podnik sa musí konkurencií prispôbovať rôznymi aktivitami. Podniky by mali identifikovať slabosti konkurencie a využiť tieto informácie vo svoj prospech.
- Verejnosť – môžeme rozdeliť na užívateľov a neužívateľov. Možno ju charakterizovať ako skupinu, ktorá má aktuálny alebo potenciálny záujem o trh. Verejnosť môžeme deliť rôzne. Rozoznávame napríklad mediálnu verejnosť, ktorá ovplyvňuje verejnú mienku o podnikoch. Vplýva na reputáciu firmy. Lokálna verejnosť – ide o ľudí žijúcich v oblasti, kde je podnikanie situované (Majtán, 2014)

1.2 Podnikanie

Z ekonomického hľadiska môžeme podnikanie definovať ako zapojenie rôznych aktivít a zdrojov s cieľom zvýšenia ich pôvodnej hodnoty, resp. môžeme hovoriť o dynamickom procese vytvárania pridanej hodnoty. Podnikanie z pohľadu psychologického je činnosť vykonávaná s motiváciou niečo získať, dosiahnuť, splniť. Podnikanie je prostriedok seberealizácie, zbavenie sa závislosti a získanie samostatnosti. Definovanie podnikania a rozvoj teoretických modelov má dva problémy: vymedzeniu pojmu podnikanie bránia ťažkosti v konceptualizácii a kvantifikácii teoretických modelov podnikateľského procesu, kým neexistujúci konsenzus bráni vývoju teoretického modelu. Vzniká mnoho funkčných definícií z dôvodu, že podnikanie je dynamický a zložitý jav s mnohými účelmi (Casson, 2003).

Zákon č. 513/1991 (Obchodný zákonník) § 2 definuje podnikanie ako sústavnú činnosť vykonávanú samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku.

Dopytový prístup definuje podnikanie pomocou funkcií podnikateľa. V rôznych definíciách podnikania nájdeme mnoho odlišností vychádzajúcich zo všeobecných funkcií podnikateľov – vlastníctvo podniku, riziko a neistota, inovácia a prerozdelenie zdrojov.

Vlastníctvo podniku je dôležitým atribútom podnikania. Vlastník firmy je súčasne lídrom na trhu. Obchodné rozhodovanie o inováciách, rizikových preferenciách a koordináciu firemných činností vykonáva prevádzkovateľ firmy. V rámci firmy musí prebiehať využívanie podnikateľských nápadov (Rocha, Birkinshaw, 2007).

T.W. Schultz (1975) bol poľnohospodársky ekonóm chicagskej školy a definuje podnikanie ako schopnosť efektívne prerozdeliť prostriedky na riešenie nerovnováhy na trhu a maximalizáciu zisku. Hlavným prínosom tohto ekonóma bola teória ľudského kapitálu v podnikaní. Schultz predpokladá, že hospodársky rast pochádza od reakcií jednotlivcov na nerovnováhy trhu. Optimálne reakcie na meniace sa ekonomické podmienky sú závislé od výšky ľudského kapitálu.

1.3 Podnikateľ

Pojem podnikateľ pochádza z francúzštiny a význam tohto slova je sprostredkovateľ. V minulosti bola úloha podnikateľa sprostredkovať obchody, časom sa však jeho úloha menila. V 18. storočí sa od pojmu podnikateľ oddelil pojem rentier – osoba zodpovedná za požičiavanie kapitálu nesúca riziko z jeho nesplatenia. V 19. storočí podnikateľ získal novú charakterovú črtu a tou bol atribút inovátor.

V zmysle zákona č. 513/1991 (Obchodný zákonník) § 2 ods. 2 pod pojmom podnikateľ rozumieme:

- osobu zapísanú v obchodnom registri,
- osobu, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia,
- osobu, ktorá podniká na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov,
- fyzickú osobu, ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu.

Írsky ekonóm Cantillon (1064) ako prvý definoval podnikateľom ich funkcie. Podnikateľ podľa Cantillona je líder, ktorý má podiel a nesie riziko. Podnikateľ riadi výrobu a jej funkcie a taktiež ovláda ponuku a dopyt na trhu.

Jean-Baptiste Say (2001) definuje podnikateľa ako manažéra. Jeho hlavnou úlohou je podľa tohto autora posúdiť príležitosti trhu a vybrať najviac priaznivé príležitosti. Kým Cantillon zdôrazňuje znášanie rizika ako vlastnosť podnikania, Say sa namiesto toho zameriava na manažérske funkcie. Ako manažérske funkcie uvádza kombinovanie faktorov výroby vo firme čo najefektívnejším spôsobom.

Casson (2003) rozlišuje podnikateľa a manažéra, kedy je nevyhnutné využiť podnikateľské správanie a dosiahnuť zisk. Podnikateľ zakladá firmu a znáša náklady na start-up. Dôležitými atribútmi podnikania sú riziko a neistota z dôvodu odlíšenia podnikateľa od bežných zamestnancov. Podnikatelia ako nositelia rizika dostávajú čistý zisk po vyrovnaní záväzkov.

Podľa ekonóma Knighta (1999) podnikateľ plní tri úlohy a to: zavádza inovácie alebo potrebné zmeny, prispôsobuje sa zmenám v ekonomickom prostredí a disponuje predpokladmi na riešenie dôsledkov neistoty vzťahujúce sa k inováciám.

Knight (1999) uznáva, že manažéri veľkých podnikov robia predikcie rovnako ako podnikatelia aj napriek tomu, že podnikateľ je všeobecne dynamickejší než manažér. Rovnako tvrdí, že podnikatelia majú neobvykle nízku úroveň odporu neistoty. Knight definuje riziko ako náhody so známym ex-ante rozdelením pravdepodobnosti, kým neistota je náhodnosť a nedefinovaným rozdelením pravdepodobnosti.

Podľa S. A. Lova „podnikateľ má funkciu vlastníka alebo prevádzkovateľa znášať riziko a neistotu, a čo je najdôležitejšie, funkciu inovácie“. Tieto atribúty podnikateľa sú pre podnikanie z hľadiska hospodárskeho rozvoja kľúčové.

1.4 Právne formy podnikania

Prvým krokom pre úspešné podnikanie je výber vhodne zvolenej právnej formy pre podnikanie, a preto by mal podnikateľ venovať výberu dostatočnú pozornosť. Pre každý podnik existujú rôzne riešenia jeho východiskovej situácie v závislosti od podmienok v danom štáte, ktoré sa môžu skôr či neskôr zmeniť (Wupperfeld, 2003).

Synek (2011) uvádza rozhodujúce kritéria voľby právnej formy takto:

- spôsob a rozsah ručenia,
- počet zakladateľov,
- nároky na počiatočný kapitál,
- oprávnenie k riadeniu,

- administratívna náročnosť založenia podniku a náklady s tým spojené,
- účasť na zisku alebo strate podniku.

1.4.1 Právne formy podnikania v Slovenskej republike

Platná legislatíva Slovenskej republiky vymedzuje šesť právnych foriem podnikov pre vykonávanie podnikateľskej činnosti. Sú rozdelené na základe špecifických vlastností na fyzické alebo právnické osoby, osobné, obchodné alebo kapitálové spoločnosti. K osobitým druhom podnikania zaraďujeme družstvo a štátny podnik.

Podnikanie jednotlivca – je upravené Živnostenským zákonom č. 455/1999 Zb., ktorý definuje živnosť ako sústavnú činnosť vykonávanú samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku a za podmienok stanovených týmto zákonom. Základnými podmienkami na získanie živnosti sú:

- dosiahnutie veku 18 rokov,
- spôsobilosť na právne úkony,
- bezpečnosť.

Živnosti je možné rozdeliť na remeselné, viazané a voľné. Podľa predmetu podnikania rozdeľujeme živnosti na obchodné, výrobné a živnosti poskytujúce služby (Paulíčková, 2007).

Základným predpokladom na vykonávanie živnosti je získanie živnostenského listu alebo koncesovanej listiny. Podnikanie prostredníctvom živnosti je typické jednoduchou organizačnou štruktúrou. Podnikateľ ručí za dlhy a záväzky spoločnosti celým svojím majetkom, pričom nie je povinný vytvárať osobité formy riadiaceho aparátu. Rozdelenie zisku či straty prebieha po odpočítaní nákladov súvisiacich s dosiahnutím, zabezpečením či udrжанím príjmov.

Obchodné spoločnosti

Obchodný zákonník definuje obchodnú spoločnosť ako právnickú osobu založenú za účelom podnikania. Obchodné spoločnosti môžeme rozdeliť do dvoch typov podnikov a to personálne – osobné a kapitálové spoločnosti. K osobným radíme verejnú obchodnú spoločnosť a komanditnú spoločnosť. Ku kapitálovým zaraďujeme spoločnosť s ručením obmedzeným a akciovú spoločnosť.

Verejná obchodná spoločnosť- v.o.s – založiť verejnú obchodnú spoločnosť môžu dve fyzické osoby alebo právnické osoby, ktoré podnikajú spoločne pod rovnakým obchodným menom a ručia za dlhy a záväzky podniku spoločne a nerozdielne. (Obchodný zákonník). Pri zápise spoločnosti do obchodného registra nie je povinné splatiť minimálnu výšku základného imania. Spoločnosť je riadená všetkými spoločníkmi rovnako. Zisk a strata sa delí medzi spoločníkov podľa dohody obsiahnutej v spoločenskej zmluve, ak nie, zisk alebo strata sa delí rovnomerne. (Majdúchová, Neumanová, 2004).

Komanditná spoločnosť – k.s – je právnická osoba, ktorá vzniká dňom zápisu do obchodného registra a zakladá sa podpísaním spoločenskej zmluvy. Spoločnosť zakladajú minimálne dve osoby – jeden komplementarista a jeden komanditista. Výška základného imania nie je stanovená zákonom. Komplementarista ručí za dlhy a záväzky spoločnosti celým svojím majetkom neobmedzene a komanditista len do výšky nesplateného vkladu. (Majdúchová, Neumanová, 2004)

Akciová spoločnosť – a.s – predstavuje formu kapitálovej spoločnosti, pri ktorej sa základné imanie rozvrhuje na akcie s určitou menovitou hodnotou. Spoločnosť ručí za svoje dlhy a záväzky celým svojím majetkom, pričom akcionár za záväzky neručí. Spoločnosť môže založiť jeden zakladateľ, ak ide o právnickú osobu, inak minimálne dvaja zakladatelia. Spoločnosť sa zakladá zakladateľskou zmluvou a vzniká dňom zápisu do obchodného registra. Základné imanie spoločnosti predstavuje sumu vo výške minimálne 25 000 eur.

Jednoduchá spoločnosť na akcie – j.s.a. – je forma akciovej spoločnosti a kombinuje prvky s. r. o. aj a. s.. Ide o súkromnú akciovú spoločnosť so základným imaním od 1 eura. Spoločnosť ručí za dlhy a záväzky podniku celým majetkom, pričom spoločníci neručia vôbec. Spoločnosť sa zakladá zakladateľskou zmluvou vo forme notárskej zápisnice (Obchodný zákonník).

Družstvo – predstavuje spoločenstvo neuzavretého počtu osôb založené za účelom spoločného podnikania alebo zabezpečovania hospodárskych a iných potrieb. Založiť družstvo môže minimálne päť fyzických osôb alebo dve právnické osoby. Družstvo ručí za svoje dlhy a záväzky celým majetkom, pričom členovia za záväzky a dlhy neručia. Minimálna výška zapisovaného základného imania musí byť najmenej 1 250 eur. Družstvo vzniká dňom zápisu do obchodného registra (Majdúchová, Neumannová, 2014).

Spoločnosť s ručením obmedzeným – je považovaná za kapitálovú spoločnosť. Základným znakom tejto právnej formy podnikania je povinnosť vytvárať základný majetok vkladmi svojich spoločníkov. Základná výška základného imania predstavuje hodnotu 5 000 eur. Spoločnosť môže byť založená jedným zakladateľom – jednou fyzickou alebo právnickou osobou, avšak najviac päťdesiatimi na základe spoločenskej zmluvy. Spoločnosť ručí za dlhy a záväzky podniku celým svojím majetkom, pričom ručenie spoločníkov je obmedzené podľa výšky nesplateného vkladu. Vzniká dňom zápisu do obchodného registra (Solík, Jakubca, 2007).

1.4.2 Právne formy podnikania v Českej republike

Česká legislatíva rozlišuje dva typy podnikania, a to podnikanie fyzických a podnikanie právnických osôb.

Podnikanie fyzických osôb

Podľa zákona o živnostenskom podnikaní č. 455/91 Zb. upravujúcom podnikanie fyzických osôb rozumieme pod pojmom živnosť sústavnú činnosť prevádzkovanú samostatne, vlastným menom, na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku. Pre začínajúcich podnikateľov je táto forma podnikania najvhodnejšou a predstavuje najjednoduchšie začatie činnosti (Veber, Srpová, 2012).

Medzi hlavné výhody podnikania prostredníctvom živnostenského oprávnenia môžeme zaradiť počiatočný kapitál a minimálnu reguláciu zo strany štátu. Avšak podnikateľ ručí za dlhy a záväzky spoločnosti neobmedzené (Synek, Kislingerová, 2010).

Podnikanie právnických osôb

Verejná obchodná spoločnosť - v.o.s – založenie verejnej obchodnej spoločnosti si vyžaduje aspoň dve fyzické osoby. Spoločníci ručia za dlhy a záväzky spoločnosti spoločne a nerozdielne celým svojím majetkom. Pri tomto type spoločnosti nie je stanovená minimálna výška základného kapitálu. Zisk spoločnosti sa delí rovným dielom medzi spoločníkov. Spoločnosť vzniká dňom zápisu do obchodného registra.

Komanditná spoločnosť – k.s – založenie komanditnej spoločnosti si vyžaduje minimálne dve osoby a to komplementára a komanditistu. Komplementár za dlhy a záväzky spoločnosti ručí celým svojím majetkom, pričom komanditista len do výšky svojho nesplateného vkladu. V prípade komanditnej spoločnosti je stanovený minimálny kapitál

vo výške 1 CZK = 0,04 EUR. Spoločnosť riadi komplementár a zisk sa rozdeľuje na základe spoločenskej zmluvy. Spoločnosť vzniká dňom zápisu do obchodného registra.

Akciová spoločnosť – a.s – založenie akciovej spoločnosti si vyžaduje minimálne jednu právnickú osobu. Ručenie za dlhy a záväzky spoločnosti v prípade tejto právnej formy podnikania odpadá. Minimálny základný kapitál akciovej spoločnosti predstavuje výšku 2 000 000 CZK = 80 000 EUR. Spoločnosť riadi predstavenstvo a rozdelenie zisku sa koná na základe rozhodnutia valného zhromaždenia. Spoločnosť vzniká dňom zápisu do obchodného registra.

Družstvo – je spoločenstvom neuzavretého počtu osôb založeným za účelom podnikania alebo zaistovania hospodárskych, sociálnych alebo iných potrieb svojich členov. Základný kapitál tvorí súhrn členských vkladov. Zákon nestanovuje minimálnu výšku základného kapitálu. Družstvo ručí za svoje dlhy a záväzky celým svojím majetkom. Členovia za záväzky neručia (Rydvalová, 2014).

Spoločnosť s ručením obmedzeným – s.r.o – založenie spoločnosti s ručením obmedzeným si vyžaduje minimálne jednu fyzickú alebo právnickú osobou. Základné imanie spoločnosti je vo výške 1 CZK = 0,04 EUR. Spoločníci ručia za dlhy a záväzky svojej spoločnosti spoločne a nerozdielne do výšky súhrnu nesplateného vkladu. Spoločnosť s ručením obmedzeným riadia konatelia spoločnosti a vyplácanie zisku prebieha na základe spoločenskej zmluvy alebo podľa obchodných podielov. Spoločnosť vzniká dňom zápisu do obchodného registra (Martinovičová, Konečný, Vavřina, 2014).

1.4.3 Právne formy podnikania v Poľsku

Založenie podniku v Poľsku je právne upravené Obchodným zákonníkom – Zákonník o obchodných spoločnostiach, a Zákonom o slobode hospodárskej aktivity – Zákon o slobode podnikania.

V zmysle Obchodného zákona sú najčastejšími formami obchodných spoločností:

- spoločnosť s ručením obmedzeným,
- akciová spoločnosť,
- verejná obchodná spoločnosť,
- komanditná spoločnosť,
- partnerská spoločnosť,

- akciovo-komanditná spoločnosť,
- samostatne zárobkovo činná osoba.

Partnerská spoločnosť sp.p – forma personálneho partnerstva založená partnermi s cieľom vykonávať profesiu (slobodné povolanie). Partneri môžu byť výlučne osoby autorizované vykonávať profesiu špecifikovanú v Kódexe obchodných spoločností. Minimálny vklad sa nevyžaduje. Spoločenská zmluva musí byť uzavretá formou notárskeho zápisu.

Akciová spoločnosť – a.s. (S.A.) – predstavuje súkromnú spoločnosť, v ktorej spoločníci ručia za záväzky spoločnosti do výšky nesplateného vkladu za podpísané akcie. Môže byť založená samotnými zakladateľmi alebo na základe verejného úpisu. Založiť spoločnosť môže jedna fyzická alebo právnická osoba. Minimálna výška základného imania je 100 000 PLN = cca 23 994,05 EUR.

Verejná obchodná spoločnosť - v.o.s – forma personálneho partnerstva založená za účelom prevádzkovania činnosti formovaná minimálne dvoma jednotlivcami alebo právnickými osobami. Spoločenská zmluva je podmienkou založenia spoločnosti.

Komanditná spoločnosť – k.s – je forma personálneho partnerstva vytvorená za účelom prevádzkovania činnosti založená minimálne dvoma jednotlivcami alebo právnickými osobami. Najmenej jeden partner ručí za záväzky spoločnosti neobmedzene (generálny partner - komplementár) a minimálne jeden partner ručí obmedzene (limitovaný partner – komanditista), Minimálny vklad sa nevyžaduje. (Ministerstvo rozvoj Poľska)

Komanditno-akciová spoločnosť – s.k.a partnerstvo vytvorené za účelom vykonávania podnikateľskej činnosti, kde partner je zodpovedným veriteľom za dlhy a záväzky spoločnosti – generálny riaditeľ a aspoň jeden z partnerov je akcionárom bez zodpovednosti za dlhy a záväzky partnerstva. Počiatočný vklad je 50 000 PLN = 11 997,02 EUR.

Samostatne zárobkovo činná osoba – fyzická osoba, ktorá vykonáva podnikanie vo vlastnom mene s výhradnou zodpovednosťou za dlhy a záväzky podniku.

Spoločnosť s ručením obmedzeným - s.r.o. (s p. z o.o.) – predstavuje obchodnú spoločnosť, kde spoločníci ručia za svoje záväzky do výšky svojho kapitálového vkladu. Spoločnosť s ručením obmedzeným môže byť založená jednou fyzickou alebo právnickou osobou. Základné imanie spoločnosti je 5 000 PLN = cca. 1 200 EUR, pričom pri

zakladaní musí byť splatená celá výška základného imania. Štatutárnymi orgánmi spoločnosti sú valné zhromaždenie a konatelia. Dozorná rada a kontrolná komisia sú v spoločnosti zriaďované ako dobrovoľné orgány. Pred registráciou podniku musí byť splatená celá výška základného imania. Spoločnosť s ručením obmedzeným vzniká dňom zápisu do obchodného registra a podpísaním spoločenskej zmluvy. Spoločenská zmluva je uzatváraná formou notárskeho zápisu (Právne formy podnikania v Poľsku, 2015).

1.4.4 Právne formy podnikania v Maďarsku

Na území Maďarskej republiky môže fyzická osoba vykonávať komerčnú činnosť. V rámci usadenia sa podľa zákona o všeobecných pravidlách začatia a poskytovania služieb ako živnostník - samostatný podnikateľ môže byť:

- občan Maďarskej republiky,
- občan členského štátu Európskej únie alebo členského štátu Európskeho hospodárskeho priestoru,
- osoba, na ktorú sa vzťahuje zákon o vstupe a pobyte osôb s právom voľného pobytu a ktorá vykonáva toto právo na území Maďarskej republiky,
- prisťahovalci a osoby s trvalým pobytom, na ktoré sa vzťahuje zákon o vstupe a pobyte osôb z tretích krajín, osoba s povolením na pobyt, ktorá sa zdržiava na území MR za účelom vykonávania zárobkovej činnosti, zjednotenia rodiny alebo štúdia, ako aj azylanti a osoby bez štátnej príslušnosti s povolením na pobyt z humanitárnych dôvodov.

Podmienkou začatia prevádzkovania živnosti je, aby fyzická osoba ohlásila svoj úmysel prevádzkovať živnosť úradu s celoštátnou pôsobnosťou, ktorý je príslušný konať vo veciach súvisiacich so živnostenským podnikaním. Ohlásiť začatie živnostenského podnikania možno elektronicky, cez klientsky portál alebo osobne. Živnostník za svoje záväzky z vlastnej podnikateľskej činnosti ručí celým svojím majetkom. Živnostník môže vykonávať viaceré činnosti a svoju živnosť môže prevádzkovať na rôznych miestach.

V Maďarsku existujú obchodné spoločnosti, ktoré disponujú právnou subjektivitou, ale aj také, ktoré právnou subjektivitou nedisponujú. Obchodnú spoločnosť môžu založiť fyzické a právnické osoby a obchodné spoločnosti bez právnej subjektivity. Založenie obchodných spoločností si vyžaduje minimálne dvoch členov.

Obchodné spoločnosti s právnou subjektivitou

Spoločnosť s ručením obmedzeným – s.r.o. – je spoločnosť vytvorená na základe vopred dohodnutej výšky základného kapitálu spoločnosti s povinnosťou člena poskytnúť podniku svoju časť základného kapitálu. Minimálna hodnota kapitálu spoločnosti s ručením obmedzeným je 3 000 000 forintov =cca. 9 650 EUR.

Akciová spoločnosť – a.s – spoločnosť funguje na základe investičného kapitálu a môže fungovať ako uzavretá alebo ako verejná spoločnosť. Verejnou spoločnosťou nazývame takú, pri ktorej sa akcie spoločnosti verejne dostanú do obehu a za uzavretú spoločnosť považujeme takú, pri ktorej sa akcie do verejného obehu nedostanú. Základný minimálny kapitál akciovej spoločnosti je 20 000 000 HUF.

Obchodné spoločnosti bez právnej subjektivity

Verejná obchodná spoločnosť - v.o.s – spísaním spoločenskej zmluvy sa členovia verejnej obchodnej spoločnosti zaväzujú vykonávať spoločne obchodnú činnosť a nesú neobmedzenú a solidárnu mieru zodpovednosti. Spoločníci za dlhy a záväzky spoločnosti budú ručiť spoločne a nerozdielne všetkým svojím majetkom, do spoločnosti vložia majetkové vklady, ktoré budú slúžiť na podnikateľské účely spoločnosti.

Komanditná spoločnosť – k.s - v spoločenskej zmluve komanditnej spoločnosti sa spoločníci zaväzujú za účelom podnikania vykonávať spoločnú hospodársku činnosť, pričom minimálne jeden zo spoločníkov (komplementár) ručí za záväzky spoločnosti, ktoré prevyšujú jej majetok všetkým svojím majetkom a s ostatnými komplementármi spoločne a nerozdielne, kým minimálne jeden zo spoločníkov (komanditista) je povinný splatiť vklad vo výške, ako je to stanovené v spoločenskej zmluve, za záväzky spoločnosti však neručí.

Ostatné formy podnikania

Spojenie – pri tejto forme spoločnosť disponuje právnou subjektivitou. Založenie spoločnosti sa realizuje len prostredníctvom právnických osôb. Právna forma – spojenie môže vykonávať služby ako aj obchodné činnosti. Náklady na prevádzky zabezpečujú členovia. Vedenie a zastúpenie firmy vykonáva riaditeľ, pričom najdôležitejším orgánom spojenia je predstavenstvo pozostávajúce z predstaviteľa z každej firmy.

Družstvo – je samostatnou právnickou osobou, ktorú zakladajú ľudia so spoločným cieľom. Majetok družstva predstavuje členské zapísané a neprevoditeľné na inú osobu.

Členské vklady sú postavené na princípe jeden člen – jeden hlas. Člen neručí svojím majetkom za dlhy družstva.

Nadácia – zakladateľom nadácie môže byť fyzická osoba, právnická osoba alebo obchodná spoločnosť bez právnej subjektivity. Nadácia je právnická osoba, na jej zriadenie je potrebná zakladacia listina a vzniká dňom zápisu do obchodného registra (Podnikanie v Maďarsku, 2009).

1.5 Hodnotenie podnikateľského prostredia

Hodnotenie kvality podnikateľského prostredia vyjadruje aj ukazovateľ správy Doing Business, ktorou sa v našej práci zaoberáme. Správa Doing Business je sponzorovaná Svetovou bankou. Správa vznikla v roku 2002 a meria reguláciu podnikania malých a stredných firiem v 11 oblastiach a je porovnávaná naprieč 189 ekonomikami sveta. Doing Business ponúka detailné správy, obsahujúce reguláciu podnikania a reformy v rôznych mestách v rámci národa. Tieto správy poskytujú údaje o jednoduchosti podnikania.

Prvá správa Doing Business bola uverejnená v roku 2003 a pokrývala 5 indikátorov a 133 ekonomík sveta. Cieľom správy je poskytnúť objektívny základ pre pochopenie, ale aj pre zlepšenie právneho prostredia podnikania. Počet krajín určuje rozsah intervalu pre hodnotenie v jednotlivých oblastiach. Hodnota 1 znamená najlepšie krajiny a hodnota 189 naopak krajiny s najhoršími výsledkami.

Doing Business nie je schopná zachytiť aspekty podnikateľského prostredia, ako je bezpečnosť, veľkosť trhu, makroekonomická stabilita a miera korupcie a úplatkárstvo. Spolieha sa na štyri hlavné zdroje informácií, ktorými sú príslušné predpisy a zákony, experti skupiny Doing Business, zahrnuté vlády ekonomík a regionálni zamestnanci Svetovej banky.

Základom správy Doing Business je názor, že hospodárska činnosť využíva jasné a konkrétne pravidlá: pravidlá, ktoré stanovujú a objasňujú vlastnícke práva a uľahčujú riešenie sporov. Pravidlá, ktoré zvyšujú predvídateľnosť hospodárskych interakcií a poskytujú zmluvným partnerom nevyhnutnú ochranu proti svojvoľnosti a zneužitiu. Takéto pravidlá sú oveľa efektívnejšie pri vytváraní stimulov hospodárskych subjektov spôsobmi, ktoré sú primerane efektívne v návrhu, sú transparentné a prístupné pre tých, ktorým sú určené, a môžu sa realizovať za primerané náklady. Kvalita pravidiel má tiež zásadný

vplyv na to, ako spoločnosti rozdeľujú výhody a financujú náklady na rozvojové stratégie a politiky.

Dobré pravidlá vytvárajú prostredie, v ktorom noví účastníci s dobrými motívmi a dobrými nápadmi môžu začať s podnikaním a kde firmy môžu investovať, rozširovať a vytvárať nové pracovné miesta. Úloha vládnej politiky v denných činnostiach domácich malých a stredných podnikov je ústredným zameraním údajov správy Doing Business. Cieľom je podporiť reguláciu, ktorá je navrhnutá tak, aby bola efektívna, prístupná pre všetkých a jednoduchá na jej realizáciu.

Nevhodná regulácia odvádza energiu podnikateľov od rozvoja ich podnikania. Jednoduchá, efektívna, transparentná regulácia uľahčuje rozširovanie a inováciu podnikov a uľahčuje podnikateľom, ktorí sa usilujú o to, aby mohli súťažiť na rovnakej úrovni.

Zameranie projektu je na malé a stredné podniky v najväčšom obchodnom meste ekonomiky. Na základe štandardizovaných prípadových štúdií predstavuje Doing Business kvantitatívne ukazovatele o predpisoch, ktoré sa vzťahujú na firmy v rôznych fázach ich životného cyklu. Výsledky pre každú ekonomiku možno porovnať s výsledkami pre 189 ďalších ekonomík.

Podnikanie prináša niekoľko dôležitých dimenzií regulačného prostredia, ako to platí pre miestne firmy. Poskytuje kvantitatívne ukazovatele regulácie pre začiatok podnikania, licenčné konania, prístup k elektrickej energii, registráciu majetku, získanie úveru, ochranu menšinových investorov, cezhraničné obchodovanie, vymáhateľnosť zmlúv, riešenie platobnej neschopnosti, regulácie trhu práce.

Doing Business tiež meria charakteristiky regulácie trhu práce. Hoci Doing Business nepredstavuje rebríček ekonomík na ukazovateľoch regulácie trhu práce, ani nepredstavuje túto tému v súhrnnej vzdialenosti od hraničných bodov alebo v porovnaní s ľahkosťou podnikania, prezentuje údaje pre tieto indikátory.

Podnikanie v oblasti podnikania pokrýva 11 oblastí regulácie podnikania v 190 krajinách. Každý z týchto indikátorov je zahrnutý vo vzdialenosti od hraničného skóre a ľahko sa usídľujú. Doing Business tiež meria charakteristiky regulácie trhu práce, ktorá nie je súčasťou týchto dvoch opatrení.

Doing Business sa spolieha na štyri hlavné zdroje informácií: príslušné zákony a predpisy, angažovaných obchodníkov, vlády ekonomík, na ktoré sa vzťahuje, a regionálny personál skupiny Svetovej banky. Viac ako 43 000 odborníkov v 190 ekonomikách

pomohlo pri poskytovaní údajov, ktoré informujú o ukazovateľoch podnikania v priebehu posledných 15 rokov. Údaje týkajúce sa podnikania sú vo veľkej miere využívané vládami, výskumníkmi, medzinárodnými organizáciami na usmerňovanie politík, vykonávanie výskumu a vývoj nových indexov.

Indikátory podnikateľskej činnosti sa zameriavajú na meranie :

- Začiatok podnikania - postupy, čas, náklady a zaplatený minimálny kapitál na založenie spoločnosti s ručením obmedzeným,
- Licenčné konania - postupy, čas a náklady na splnenie všetkých formalít na vybudovanie skladu a kontroly kvality a bezpečnostných mechanizmov v systéme povoľovania výstavby,
- Prístup k elektrickej energii - postupy, čas a náklady na pripojenie k elektrickej sieti, spoľahlivosť dodávky elektrickej energie a transparentnosť taríf,
- Registrácia majetku - postupy, čas a náklady na prevod majetku a kvalitu systému správy pozemkov,
- Získanie úveru - pohyblivé zákony o kolateráloch a systémy kreditných informácií
- Ochrana menšinových investorov - práva menšinových akcionárov v transakciách so spriaznenými osobami a v riadení spoločností,
- Daňové povinnosti firiem - platby, čas a celková daň a príspevková sadzba pre spoločnosť, aby splnila všetky daňové predpisy, ako aj procesy po podaní,
- Cezhraničné obchodovanie - čas a náklady na export produktu porovnávacej výhody a dovoz autodiélov,
- Vymáhateľnosť zmlúv - čas a náklady na vyriešenie obchodného sporu a kvalitu súdnych procesov,
- Riešenie platobnej neschopnosti - čas, náklady, výsledok a miera vymáhania pre obchodnú platobnú neschopnosť a silu právneho rámca pre platobnú neschopnosť,
- Regulácia trhu práce - flexibilita v regulácii zamestnanosti a aspekty kvality práce.

Návrh ukazovateľov podnikania bol informovaný teoretickými poznatkami získanými z rozsiahleho výskumu a literatúrou o úlohe inštitúcií pri umožnení ekonomického rozvoja. Okrem toho podkladové dokumenty, ktoré rozvíjajú metodológiu pre každý z ukazovateľov podnikania, stanovili dôležitosť pravidiel a nariadení. Správa Doing Business sa zameriava na také hospodárske výsledky, ako sú objemy obchodov,

priame zahraničné investície, trhovú kapitalizáciu na burzách a súkromné ako percento z HDP.

Výber 11 indikátorov podnikania sa riadil aj ekonomickým výskumom a údajmi na úrovni podniku, konkrétne údajmi z prieskumov podnikateľských subjektov Svetovej banky. Tieto prieskumy poskytujú údaje, ktoré zdôrazňujú hlavné prekážky podnikateľskej činnosti, ktoré podnikatelia hlásia vo viac ako 131 000 spoločnostiach v 139 ekonomikách. Prístup k financovaniu a prístup k elektrickej energii sú napríklad medzi faktormi identifikovanými v prieskumoch rovnako dôležitými pre podniky - inšpiráciou pre návrh ukazovateľov podnikania v oblasti podnikania pri získavaní úverov a získavaní elektrickej energie.

Niektoré krajiny vykazujú vyššie skóre pre väčšiu reguláciu a lepšie fungujúce inštitúcie (napríklad súdy alebo úverové úrady). Vyššie hodnotenia sú uvedené v prípade prísnejších požiadaviek na zverejňovanie transakcií so spriaznenými osobami, napríklad v oblasti ochrany menšinových investorov. Vyššie hodnotenia sa uvádzajú aj v prípade zjednodušeného spôsobu uplatňovania regulácie, ktorá udržiava nízke náklady na dodržiavanie predpisov pre firmy, napríklad tým, že uľahčuje zaťaženie podnikateľských formalít pri začatí podnikania jediným kontaktným miestom alebo prostredníctvom jediného online portálu. Správa Doing Business nakoniec hodnotí ekonomiky, ktoré uplatňujú prístup založený na riziku v oblasti regulácie ako spôsob riešenia sociálnych a environmentálnych problémov - napríklad zavedením väčšej regulačnej záťaže pre činnosti, ktoré predstavujú vysoké riziko pre obyvateľstvo a nižšie na nižších úrovniach. Preto ekonomiky, ktoré majú najvyššiu výhodu v podnikaní, nie sú tie, v ktorých neexistuje žiadne nariadenie, ale tie, v ktorých vlády dokázali vytvoriť pravidlá, ktoré uľahčujú interakciu na trhu bez toho, aby zbytočne bránili rozvoju súkromného sektora.

Tohtoročná správa vychádza zo vstupov viac ako 13 000 profesionálov. Webová stránka Doing Business ukazuje počet respondentov pre každé hospodárstvo a každý súbor indikátorov. Na základe ich odbornosti v týchto oblastiach sú respondenti vybraní odborníci, ktorí bežne spravujú alebo poskytujú poradenstvo v súvislosti s právnymi a regulačnými požiadavkami v špecifických oblastiach, na ktoré sa vzťahuje Doing Business. Z dôvodu zamerania sa na právne a regulačné opatrenia je väčšina respondentov s právnickým vzdelaním, ako sú právnici, sudcovia alebo notári. Okrem toho úradníci

úverového úradu alebo registra dokončia dotazník o úverových informáciách. Účtovníci, architekti, inžinieri, špeditéri a ďalší odborníci odpovedajú na dotazníky týkajúce sa platenia daní, stavebných povolení, cezhraničného obchodovania a získavania elektriny. Informácie, ktoré sú zahrnuté do ukazovateľov, poskytujú aj niektorí verejní činitelia (napríklad registrátori spoločnosti alebo register nehnuteľností) (About Doing Business, 2018).

2 Cieľ práce

Hlavným cieľom záverečnej práce je identifikácia výhod a nevýhod podmienok súvisiacich so založením podniku v Slovenskej republike a to na základe ich porovnania s podmienkami vo vybraných krajinách Európskej únie.

Pre dosiahnutie hlavného cieľa diplomovej práce volíme najpoužívanejšiu právnu formu podnikania vo vybraných krajinách – Spoločnosť s ručením obmedzeným, na príklade ktorej porovnáme výhody a nevýhody aspektov podnikateľského prostredia súvisiacich so založením podniku v Slovenskej republike. Analyzujeme tri aspekty podnikateľského prostredia súvisiace so začatím podnikania: možnosti financovania začínajúceho podniku, právne náležitosti súvisiace so založením podniku a správne poplatky. Kvalitu podnikateľského prostredia vybraných krajín Európskej únie posudzujeme na základe medzinárodného indexu Doing Business

Pre užšiu špecifikáciu hlavného cieľa sme určili nasledujúce čiastkové ciele:

Čiastkový cieľ 1.: porovnať možnosti financovania začínajúceho podniku s dôrazom na štátnu finančnú pomoc.

Čiastkový cieľ 2.: charakterizovať právne náležitosti súvisiace so založením podniku.

Čiastkový cieľ 3.: určiť výšku správnych poplatkov súvisiacich so založením podniku.

Čiastkový cieľ 4.: zhodnotiť podnikateľské prostredie na základe správy Doing Business so zameraním sa na indikátor „Začatie podnikania“ vo vybraných krajinách.

.

3 Metodika práce a metody skúmania

V prvej časti našej práce sme zhrnuli teoretické poznatky získané štúdiom domácej a zahraničnej odbornej literatúry a zákonov tvoriacich legislatívny rámec podnikania v skúmaných štátoch. Okrem knižných publikácií a zákonov sme v procese písania našej práce doplnili informácie z internetových stránok Svetovej banky (Správa Doing Business), Oficiálneho portálu pre podnikanie a export Českej republiky, Ministerstva rozvoja Poľskej republiky, Ústredného portálu Slovenskej republiky a oficiálnych internetových stránok Európskej únie. V teoretickej časti práce sme využívali metódu analýzy dokumentov, čo je analýza akýchkoľvek dokumentov nevytvorených za účelom nášho výskumu. Analýzou dokumentov sme prostredníctvom dostupných zdrojov charakterizovali základné pojmy podnik, podnikateľ, podnikanie, popísali sme právne formy podnikania v jednotlivých krajinách a teoreticky sme rozobrali Správu Doing Business Svetovej banky.

Teoretické poznatky slúžili k formulácii hlavného cieľa a čiastkových cieľov práce. Pre porovnanie podmienok súvisiacich so založením podniku v Slovenskej republike sme vybrali štáty Vyšehradskej skupiny (V4). Vyšehradská skupina predstavuje neformálne zoskupenie štyroch stredoeurópskych krajín – Slovenskej republiky, Českej republiky, Maďarskej republiky a Poľskej republiky. Ide o živú a neformálnu regionálnu štruktúru štyroch členských krajín EÚ a NATO, ktoré sa hlásia k rovnakým hodnotám, majú spoločnú históriu, kultúru a geografické postavenie. V4 je dynamickým regionálnym zoskupením členských krajín EÚ, ktoré vytvára priestor pre posilňovanie koordinačného a konzultačného mechanizmu s cieľom nachádzať spoločné pozície a stanoviská v aktuálnych otázkach zahraničnej a európskej politiky, regionálneho rozvoja, hospodárskej a kultúrnej spolupráce, členmi EÚ sa stali 1. mája 2004.

V časti Výsledky za pomoci výskumnej metódy analýza rozčleníme získané informácie podľa jednotlivých sledovaných krajín a skúmaných aspektov podnikateľského prostredia súvisiacich so založením podniku. Rozčlenenie získaných poznatkov nám umožní hlbšie poznanie jednotlivých prvkov a tým lepšie pochopenie celku. Analýzou podrobíme najmä zákony upravujúce podnikanie v jednotlivých krajinách: Slovensko – Obchodný zákonník č. 513/1991 Zb., Poľsko – Zákon o obchodných spoločnostiach Zb. Poľskej republiky z r. 2000, č. 94, pol. 1037 v znení nesk. zmien, Maďarsko - Zákon o obchodných spoločnostiach č. 4/2006, Česká republika – Zákon o obchodných

spoločnostiach a družstvách č. 90/2012 Sb. Ďalej analyzujeme Správy Doing Business za jednotlivé štáty.

V časti Výsledky ďalej na základe písomnej dokumentácie a iných sprostredkovaných informácií vypracujeme rozbor prípadu založenia spoločnosti s. r. o. v podmienkach jednotlivých sledovaných štátov – prípadové štúdie. Prípadové štúdie nám slúžia na celistvé zachytenie vzťahov a zložitosti pri zakladaní s. r. o.

Jednotlivé poznatky získané analýzou za pomoci syntézy spojíme do celku, čo nám umožní poznať vnútornú štruktúru skúmaných prvkov a vzájomné vzťahy medzi prvkami. Pre určenie rovnakých alebo rozdielnych znakov použijeme metódu komparácie. Tieto metódy využijeme v časti Diskusia.

Z jednotlivých prípadových štúdií za pomoci indukcie vyvodíme všeobecné závery a pomocou dedukcie zo všeobecných poznatkov vyvodíme konkrétne výhody a nevýhody podmienok založenia podniku na Slovensku. Vyведенé závery prezentujeme v časti Diskusia a časti Záver.

4 Výsledky práce

V tejto časti prezentujeme výsledky analýzy dokumentov kategorizované podľa jednotlivých štátov a aspektov založenia podniku. Analýzu hlavných dokumentov (uvedených v časti Metodológia) sme obohatili o analýzy ďalších relevantných dokumentov a internetových stránok. Informácie sme čerpali najmä z internetových stránok jednotných kontaktných miest, internetových stránok ministerstiev a úradov práce. Pre tieto internetové stránky sme sa rozhodli z dôvodu aktuálnosti informácií.

Aspekty založenia podniku sme analyzovali na základe založenia spoločnosti s ručením obmedzeným ako najpoužívanejšej formy podnikania. Túto právnu formu podnikania používa vo svojich analýzach podnikateľského prostredia aj Správa Doing Business.

Z možností financovania podnikania sme sa v práci zamerali na štátnu podporu začínajúcich podnikateľov. Nevenovali sme pozornosť vlastným zdrojom začínajúceho podnikateľa, keďže tieto zdroje sú individuálne, ani externým zdrojom financovania z úverov komerčných bánk z dôvodu veľkého počtu komerčných bánk v posudzovaných krajinách.

Pre prípadové štúdie sme zvolili príklad založenia s.r.o. tromi nezamestnanými zakladateľkami. Konkrétne postupy založenia spoločnosti sme prispôbili špecifickým podmienkam danej krajiny.

4.1 Slovenská republika

Hlavným mestom Slovenska je mesto Bratislava. Rozloha krajiny je 49 035 km² a počet obyvateľov predstavuje približne 5 500 000 obyvateľov. Úradným jazykom je jazyk slovenský a menou krajiny je euro (EUR, €). Slovensko vstúpilo do Európskej únie 1. mája 2004 a od 1. januára je členom eurozóny.

4.1.1 *Index Doing Business*

Slovensko je podľa najnovších ročných ratingov Svetovej banky na 39. mieste z celkových 190 ekonomík. Umiestnenie Slovenska sa zhoršilo na 39. miesto za rok 2017 oproti roku 2016, kedy sa umiestnilo na 33. mieste. Index Doing Business na Slovensku sa v priemere od roku 2008 do roku 2017 zvýšil na 39,10, pričom rekordnú hodnotu 49

dosiahol v roku 2013 a minimum dosiahol v roku 2014 s hodnotou 29. Sledovaný indikátor „Začatie podnikania“ dosiahol bodové ohodnotenie 86,95 bodov a slovenská ekonomika sa umiestnila v porovnaní s ostatnými ekonomikami sveta na 83. mieste. Krajiny Taliansko (66. miesto), Maďarsko (79.miesto) a Česká republika (81. miesto) sú v bodovom ohodnotení pred Slovenskou republikou (Ease Doing Business Slovensko, 2018).

Tab. 1 Doing Business v Slovenskej republike 2018 – „Začatie podnikania“

Indikátor	Slovenská republika	Vysoko príjmové krajiny OECD	Celkovo najlepšie
Proces - (počet)	7	4,9	1,00 (Nový Zéland)
Čas - (dni)	12,5	8,5	0,50 (Nový Zéland)
Cena - (% z príjmu na obyvateľa)	1,1	3,1	0,00 (UK)
Splatný min. vklad (% z príjmu na obyvateľa)	17,2	8,7	0,00 (113 ekonomík)

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa správy Doing Business Slovenskej republiky 2018

Hodnoty v tabuľke sa vzťahujú na najväčšie obchodné centrum Slovenskej republiky (Bratislava). Výsledky Slovenskej republiky sú v tabuľke porovnávané s najlepšimi zaznamenanými hodnotami a priemernými hodnotami v regióne (vysoko príjmové krajiny OECD). Hodnota proces poukazuje na zložitosť procesu začatia podnikania, hodnota čas indikuje dobu potrebnú na zvládnutie administratívnych náležitostí súvisiacich so začatím podnikania a hodnota cena sú finančné prostriedky vynaložené na úhradu administratívno-správnych poplatkov. Položka splatný minimálny vklad vyjadruje bodové ohodnotenie vyžadovaného základného imania spoločnosti (Ease Doing Business Slovenska, 2018).

4.1.2 Financovanie založenia podniku

Štátna finančná pomoc začiatku podnikania je vo forme nenávratného finančného príspevku poskytovaná Ministerstvom hospodárstva SR. Regionálna investičná pomoc je

určená na podporu investícií a vytváranie pracovných miest. O investičnú pomoc z Ministerstva hospodárstva SR môže požiadať každý podnikateľský subjekt registrovaný na Slovensku (fyzické a právnické osoby), ktorého investičný zámer spĺňa všetky určené podmienky podľa zákona o investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov č. 561/2007 Z. z. V jednotlivých projektoch sú určené ďalšie špecifické podmienky, ktoré musí uchádzač o pomoc splniť, napr. minimálna hodnota investícií, minimálny podiel krytia z vlastných zdrojov, minimálny počet vytvorených nových pracovných miest.

Z programu Regionálnej investičnej pomoci sú podporované projekty:

- Priemyselná výroba – založenie nového podniku, rozšírenie výroby existujúceho podniku, diverzifikácia a výroba existujúceho podniku no nové výrobky, zásadná zmena výrobného procesu existujúceho podniku. Minimálna investícia na obstaranie majetku pre malé a stredné podniky z najmenej rozvinutých okresov je 100 000 eur.
- Technologické centrum – založenie nového podniku, rozšírenie existujúceho technologického centra. Minimálna investícia na obstaranie majetku je 500 000 eur.
- Centrum strategických služieb – založenie nového podniku, rozšírenie existujúceho centra strategických služieb. Minimálna investícia na obstaranie majetku je 400 000 eur.

Formy investičnej pomoci:

- Dotácia na obstaraný dlhodobý hmotný a nehmotný majetok,
- Úľava na dani z príjmu,
- Príspevok na vytvorenie nového pracovného miesta,
- Prevod nehnuteľného majetku alebo zámeny nehnuteľného majetku za cenu nižšiu, ako je všeobecná hodnota majetku.

Intenzita pomoci je v jednotlivých regiónoch rozdielna a je vyjadrená percentom z hodnoty oprávnených nákladov – západné Slovensko 25 %, východné a stredné Slovensko 35 % (Bratislavský samosprávny kraj je z poskytovanej pomoci vylúčený). Výšku intenzity investičnej pomoci je možné navýšiť pre malý podnik o 20 % a pre stredný podnik o 10 % súčasnej hodnoty oprávnených nákladov (Regionálna investičná pomoc, 2017).

Zo spoločnej iniciatívy EU a vlády SR vznikla pre podporu podnikania malých a stredných podnikov v roku 1993 Slovak Business Agency (SBA). Zakladajúci členovia

SBA sú Ministerstvo hospodárstva SR, Združenie podnikateľov Slovenska, Slovenský živnostenský zväz. Agentúra, okrem iných činností, poskytuje začínajúcim podnikateľom (fyzickým aj právnickým osobám) pomoc vo forme dostupných úverov. SBA poskytuje mikropôžičky s cieľom podporiť rozvoj malého a stredného podnikania, zvyšovať zamestnanosť v regiónoch Slovenska a riešiť problém prístupu malých a začínajúcich podnikateľov ku kapitálu. Mikropôžičky sú poskytované širokému spektru podnikateľov a to od živnostníkov, malých obchodných spoločností, začínajúcich podnikateľov, ale i podnikateľov s dlhšou podnikateľskou históriou. Prostriedky sú určené na financovanie investičných a prevádzkových potrieb, vrátane nákupu tovarových zásob. Výška úveru je 2 500 – 50 000 eur.

Kritériá pre poskytnutie úveru:

- Fyzická alebo právnická osoba v postavení podnikateľa s relevantným oprávnením k vykonávaniu podnikateľskej činnosti na území Slovenska,
- Menej ako 50 zamestnancov,
- Registrovaný podnikateľ so sídlom na území Slovenska,
- Naplnenie definície mikropodniku (menej ako 10 zamestnancov a ročný obrat nie väčší ako 2 000 000 eur) alebo malého podniku (menej ako 50 zamestnancov a ročný obrat nie väčší ako 10 000 000 eur).

Doba splatnosti mikropôžičky je stanovená na 6 mesiacov až 4 roky, pričom je možný odklad splátok istiny do 6 mesiacov od čerpania úveru. Úroková sadzba sa pohybuje v rozmedzí 1,13 - 9,03 %. Jej výška je závislá od ratingu podnikateľa, na ktorý vplýva kvalita podnikateľského zámeru, efektívnosť projektu, platobná disciplína podnikateľa v predchádzajúcich úverových vzťahoch ako aj ponúkané zabezpečenie (Mikropôžičky).

Ďalšou možnosťou získania finančných prostriedkov na začatie podnikania je úver zo Slovenskej záručnej a rozvojovej banky (SZRB), ktorej 100 % akcií je vo vlastníctve štátu (Ministerstvo financií SR). SZRB poskytuje pomoc začínajúcim podnikateľom a podnikateľom s históriou formou bankových záruk, úverov, ale aj nenávratných finančných prostriedkov. Pomoc zo SZRB je určená podnikateľom zapísaným v obchodnom registri (právnické aj fyzické osoby), osobám podnikajúcim na základe

živnostenského oprávnenia, mestám a obciam, právnickým osobám podnikajúcim na základe osobitých predpisov (Slovenská záručná a rozvojová banka).

4.1.3 Právne náležitosti podniku

Založenie s. r. o. upravuje Obchodný zákonník, ktorý okrem iného stanovuje aj základné imanie spoločnosti na 5 000 eur a minimálny vklad spoločníka vo výške 750 eur. Zakladateľom spoločnosti môže byť minimálne jedna fyzická osoba alebo právnická osoba a maximálne 50 zakladateľov. Založeniu spoločnosti s ručením obmedzeným predchádza vykonanie právnych úkonov nevyhnutých pre založenie spoločnosti.

Spísanie spoločenskej zmluvy, zakladateľskej listiny

Spoločnosť s .r. o. sa zakladá spísaním spoločenskej zmluvy alebo v prípade, ak spoločnosť zakladá jediný zakladateľ, hovoríme o zakladateľskej listine. Spoločenská zmluva musí byť podpísaná všetkými spoločníkmi spoločnosti. Pravosť podpisov zakladateľov spoločnosti musí byť úradne overená.

Každá spoločenská zmluva musí obsahovať:

- obchodné meno a sídlo spoločnosti,
- určenie spoločníkov uvedením názvu a sídla právnickej osoby alebo mena a bydliska fyzickej osoby,
- predmet podnikania (činnosti),
- výšku základného imania, výšku vkladu každého spoločníka a výšku splatených vkladov pri založení spoločnosti vrátane spôsobu a lehoty splácania vkladu, a pokiaľ ide o nepeňažné vklady, aj ich predmet a určenie peňažnej sumy, v akej sa nepeňažný vklad započítava na vklad spoločníka, ku ktorému sa zaviazal,
- mená, bydliská a rodné čísla prvých konateľov spoločnosti a spôsob, akým konajú v mene spoločnosti; pri zahraničnej fyzickej osobe sa uvádza dátum narodenia (ak rodné číslo nebolo pridelené),
- mená, bydliská a rodné čísla členov prvej dozornej rady, pokiaľ sa zriaďuje; pri zahraničnej fyzickej osobe sa uvádza dátum narodenia (ak rodné číslo nebolo pridelené),
- určenie správcu vkladov podľa § 60 ods. 1 Obchodného zákonníka,

- výšku rezervného fondu, ak spoločnosť vytvára rezervný fond pri svojom vzniku a výšku, do ktorej je spoločnosť povinná rezervný fond dopĺňať a taktiež spôsob dopĺňania,
- výhody poskytnuté osobám podieľajúcim sa na založení spoločnosti alebo na činnostiach smerujúcich k nadobudnutiu oprávnenia na jej činnosť,
- predpokladané náklady spoločnosti súvisiace so založením a vznikom spoločnosti,
- ďalšie údaje, ak tak ustanovuje zákon.

Splácanie základného imania

Zákon vyžaduje, aby celková hodnota splatených peňažných vkladov spolu s hodnotou odovzdaných nepeňažných vkladov pri založení novej s. r. o. bola aspoň vo výške 50 % zo zákonom ustanovenej minimálnej výšky základného imania pre spoločnosti s. r. o., čo predstavuje minimálne 2 500 eur a musí byť splatený každý peňažný vklad najmenej na 30% pri základnom imaní minimálne 5 000 eur. Minimálna hodnota vkladu každého spoločníka do základného imania je 750 eur. Finančné prostriedky základného imania musia spoločníci zložiť do rúk správcovi vkladu, ktorý po prebratí vkladu spíše prehlásenie o výške finančných prostriedkov, ktoré prebral. V prípade jedného zakladateľa môže prebehnúť zápis do obchodného registra len po splatení plnej výšky jej základného imania (Obchodný zákonník).

Vyhotovenie podpisového vzoru

Ďalším nemenej dôležitým krokom pri zakladaní spoločnosti s. r. o. je vyhotovenie podpisového vzoru konateľov, ktorý je potrebné podpísať pred notárom na notárskom úrade za účelom osvedčenia podpisov. Spoločenskú zmluvu vyhotovujeme v počte jednu pre živnostenský úrad, dve pre registrovaný súd, jednu pre každého spoločníka a jednu pre spoločnosť.

Vydanie osvedčenia o živnostenskom oprávnení

Po osvedčení potrebných dokumentov a s tlačivom o ohlásení živnosti, ktoré je potrebné vyplniť pre účel výpisu z registra trestov, je nutné na okresnom úrade na odbore živnostenského podnikania požiadať o vydanie osvedčenia o živnostenskom oprávnení pre predmet podnikania. Je povinné priniesť so sebou:

- notársky overenú spoločenskú zmluvu alebo zakladateľskú listinu,
- doklad o práve používať priestory ako sídlo spoločnosti (list vlastníctva, nájomná zmluva, súhlas vlastníka nehnuteľnosti so zriadením sídla spoločnosti),
- doklad o úhrade správneho poplatku.

Podanie návrhu na zápis do obchodného registra

Posledným krokom pre založenie s. r. o. je podanie návrhu na zápis novovzniknutej s. r. o. do obchodného registra. Návrh podávajú a podpisujú všetci konatelia spoločnosti s overenými podpismi. Povinnými prílohami k návrhu sú:

- zakladateľský dokument,
- stanovy právnickej osoby, ak sa vyhotovujú, listina, ktorou sa preukazuje podnikateľské oprávnenie na vykonávanie činnosti, ktorá sa má do obchodného registra zapísať ako predmet podnikania.

Podpis na návrhu na zápis s. r. o. do obchodného registra sa obligatórne overuje. Spolu s návrhom a prílohami sa prikladá súdny poplatok vo výške 331,50 eura. Registrový súd je povinný zapísať spoločnosť do obchodného registra do 5 pracovných dní od podania návrhu.

Dokumenty sa prikladajú v nasledovnom počte vyhotovení:

- spoločenská zmluva alebo zakladateľská listina – 2x, osvedčené podpisy,
- živnostenské listy alebo iné oprávnenia na podnikanie – 2x, osvedčené fotokópie,
- podpisový vzor konateľa – 2x, osvedčené podpisy,
- vyhlásenie správcu vkladu – 2x,
- súhlas vlastníka nehnuteľnosti alebo nájomná zmluva – 2x / alebo list vlastníctva – 2x (Založenie s. r. o z právneho hľadiska, 2018).

Podľa zákona č. 394/2012 Z. z. o obmedzení platieb v hotovosti je povinná právnická osoba, ktorá presiahne sumu 5 000 eur, zriadiť si účet na účely podnikania.

4.1.4 Správne poplatky

Originalitu obchodného mena je možné overiť online na webovej stránke obchodného registra (www.orsr.sk), bez poplatku..

Overenie potrebných dokumentov je možné vykonať dvoma spôsobmi a to overením u notára a overením na matrike. Poplatok za overenie podpisov u notára je 1,99 eura, čo predstavuje sumu 9,95 eura za všetky potrebné dokumenty. Poplatok za overenie podpisu na matrike je 1,50 eura, čo predstavuje sumu 7,50 eura za všetky potrebné dokumenty. Obvodné zastupiteľstvo obce a okresný úrad sú oprávnené overovať podpisy podľa zákona č. 599/2001 Z. z. o overovaní dokladov a podpisov na listinách okresnými úradmi a obcami v znení neskorších predpisov. Poplatok za overenie podpisu je stanovený v zákone č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.

Pred registráciu spoločnosti je potrebné zaplatiť najmenej 30 % podielu každého akcionára a 50 % (2 500 eur) minimálneho základného imania. Minimálny podiel akcionára je 750 eur. Kapitálový vklad sa vypláca správcovi, ktorý je jedným zo zakladajúcich akcionárov. Akcionári sa môžu rozhodnúť, že banka bude správcom. Správca je povinný vydať písomnú formu o zaplatení vkladu (§ 60 zákona č. 513/1991 Zb., Obchodný zákonník).

Pri založení spoločnosti s ručením obmedzeným je potrebné získať na daňovom úrade formulár, v ktorom sú uvedené daňové nedoplatky partnerov. Ak daňové debety každého partnera presiahnu 170 eur, nie je možné založiť spoločnosť (Zákon č. 246/2012 o zmene a doplnení zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty).

V prípade, že jednotlivec už registrovaný v systéme zdravotného poistenia je, podáva spolu so žiadosťou o živnostenský list aj meno poisťovne, v ktorej je registrovaný. Výška správneho poplatku o udelenie voľnej živnostenskej licencie je 5 eur a pre remeselnú živnosť predstavuje poplatok vo výške 15 eur. V prípade elektronického vybavenia žiadosti sú poplatky pre remeselné živnostenské licencie zníženie o polovicu, teda 7,50 eura a u voľných živnostenských licencií je poplatok 0 eur.

V prípade sociálneho zabezpečenia sa musí spoločnosť zaregistrovať ako zamestnávateľ do ôsmich dní odo dňa, keď začal zamestnávať aspoň jedného zamestnanca; musí tiež zaregistrovať všetkých nových zamestnancov v Sociálnej poisťovni skôr, ako začnú pracovať. Registrácia v prípade sociálneho zabezpečenia je bez poplatku a registrácia trvá jeden deň.

Podľa čl. 4 (1) a zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov je spoločnosť povinná zaregistrovať sa na DPH, ak spoločnosť dosiahne obrat aspoň 49 790 eur. Poplatok za registráciu sa na DPH je nulový.

Celý proces založenia spoločnosti s ručením obmedzeným trvá približne 13 dní.

4.2 Česká republika

Hlavný mestom Českej republiky je mesto Praha. Rozloha krajiny je 78 866 km² a počet obyvateľov je približne 10 203 300. Úradným jazykom je český jazyk a menou krajiny je česká koruna (CZK). Česká republika vstúpila do Európskej únie v 1. mája v roku 2004.

4.2.1 Index Doing Business

Česká republika sa v tohtoročnom hodnotení správy Doing Business umiestnila na 30. mieste, pričom minulý rok obsadila 27. miesto. V bodovom vyjadrení dosiahla Česká republika 76,27 bodov. Z 11 hlavných indikátorov sme sledovali indikátor „Začatie podnikania“, kde Česká republika dosiahla bodové ohodnotenie 87,44 bodov a umiestnila sa v porovnaní s ostatnými ekonomikami sveta na 81. mieste. Taliansko (66) a Maďarsko (79) sa v hodnotení indikátora začatie podnikania umiestnili pred Českou republikou a horšie dopadli Nemecko (113) a Poľsko (120) (Ease Doing Business Czech republic, 2018).

Tab. 2 Doing Business Českej republiky 2018 – „Začatie podnikania“

Indikátor	Česká republika	Vysoko príjmové krajiny OECD	Celkovo najlepšie
Proces - (počet)	8	4,9	1,00 (Nový Zéland)
Čas - (dni)	9	8,5	0,50 (Nový Zéland)
Cena - (% z príjmu na obyvateľa)	1,0	3,1	0,00 (UK)
Splatný min. vklad (% z príjmu na obyvateľa)	0,0	8,7	0,00 (113 ekonomík)

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa správy Doing Business 2018

Hodnoty v tabuľke sa vzťahujú na najväčšie obchodné centrum Českej republiky (Praha). Výsledky Českej republiky sú v tabuľke porovnávané s najlepšimi zaznamenanými hodnotami a priemernými hodnotami v regióne (vysoko príjmové krajiny

OECD). Hodnota proces poukazuje na zložitosť procesu začatia podnikania, hodnota čas indikuje dobu potrebnú na zvládnutie administratívnych náležitostí súvisiacich so začatím podnikania a hodnota cena sú finančné prostriedky vynaložené na úhradu administratívno-správnych poplatkov. Položka splatný min. vklad vyjadruje bodové ohodnotenie vyžadovaného základného imania spoločnosti (Ease Doing Business Czech republic, 2018).

4.2.2 Financovanie založenia podniku

Štátna finančná podpora v Českej republike je hlavne v oblasti zvýhodnených úverov pre začínajúcich podnikateľov. Tieto úvery poskytuje Českomoravská záručná a rozvojová banka, ktorá je špeciálnym ekonomickým subjektom s väčšinovou účasťou štátu a poskytuje na základe vládou schválených programov finančnú podporu malým a stredným podnikateľom. Podnikatelia môžu získať úvery na investície v podobe zariadenia budov, strojov, zariadení a pod. so zvýhodnenými podmienkami, alebo bankové záruky, ktoré sú dôležité k získaniu úverov od iných komerčných bánk. Tieto informácie sme získali z oficiálnej internetovej stránky Českomoravskej záručnej a rozvojovej banky (<https://www.cmzrb.cz>).

V súčasnosti existuje v Českej republike niekoľko programov zameraných na začínajúcich podnikateľov. Ministerstvo priemyslu a obchodu ČR na svojej internetovej stránke informuje o možnostiach podpory z operačného programu „Podnikání a inovace“ – tento program obsahuje celkovo 15 programov podpory, z nich dva sú priamo zamerané na začínajúcich podnikateľov. Peniaze na túto podporu pochádzajú z menšej časti zo štátneho rozpočtu Českej republiky, väčšina však zo štrukturálnych fondov EÚ. Podmienkou získania podpory je skutočnosť, že podnikanie prebieha mimo územia hlavného mesta Praha (www.mpo.cz).

Ministerstvo priemyslu a obchodu v spolupráci s Českomoravskou záručnou a rozvojovou bankou ponúka začínajúcim podnikateľom program Záruka. Vďaka nemu môžu začínajúci podnikatelia získať od vybraných bánk úver na realizáciu podnikateľského projektu do výšky 3 000 000 CZK (cca 118 413 EUR), za ktorý do výšky 80 % ručí štát. Pri žiadosti o úver nie je vyžadovaná podnikateľská história, ktorú bežné úverové produkty komerčných bánk vyžadujú a začínajúceho podnikateľa tým diskvalifikujú. Avšak realizácia projektu musí prebehnúť mimo hlavného mesta Praha a taktiež žiadateľ o úver nemôže mať pohľadávky voči úradom. Ďalším produktom

Českomoravskej záručnej a rozvojovej banky je program Inostart, ktorý poskytuje záruku k úveru od Českej sporiteľne. Program je určený pre začínajúcich podnikateľov (dĺžka predchádzajúceho podnikania max. 3 roky) - fyzických aj právnických osôb a poskytuje záruku do výšky 60 % istiny úveru poskytnutého Českou sporiteľňou. Zaručované sú úvery v rozmedzí 500 000 – 15 000 000 Kč (<https://www.cmzrb.cz>).

4.2.3 Právne náležitosti podnikania

Spoločnosť s ručením obmedzeným je možné v Českej republike založiť s počiatočným základným imanom vo výške 1 CZK (cca 0,04 EUR) a minimálnym vkladom spoločníkov v rovnakej výške 1 CZK (cca 0,04 EUR). Zakladateľom spoločnosti môže byť minimálne jedna fyzická osoba alebo právnická osoba, pričom maximálny počet nie je obmedzený. Založeniu spoločnosti s ručením obmedzeným predchádza vykonanie právnych úkonov, nevyhnutých pre založenie spoločnosti.

Spoločenská zmluva/ zakladateľská listina

Založenie spoločnosti s ručením obmedzeným v Českej republike prebieha prostredníctvom spoločenskej zmluvy v prípade, ak spoločnosť zakladá viacero spoločníkov, alebo zakladateľskej listiny, ak spoločnosť zakladá jediný spoločník. Spoločenská zmluva rovnako ako aj zakladateľská listina je uzatváraná vo forme notárskeho zápisu. Notárske kancelárie majú proces uzatvárania spoločenských zmlúv či zakladateľských listín formalizovaný a podnikateľ si nemusí pripraviť žiadny dokument samostatne. Postačuje občiansky preukaz zakladateľov.

Náležitosti, ktoré upravuje spoločenská zmluva či zakladateľská listina sú:

- názov spoločnosti,
- predmet podnikania alebo činnosti,
- výška základného imania – rozhodnutie o výške jednotlivých vkladov spoločníkov,
- prvý konateľ spoločnosti,
- členovia dozornej rady,
- vznik podielov,
- odchýlky medzi jednotlivými spoločníkmi pri vyplácaní ziskov ,
- možnosť vydávania stanov (Zákon o obchodných korporáciách).

Žiadosť o vydanie živnostenského oprávnenia

Živnostenský úrad pre vydanie živnostenského oprávnenia požaduje predloženie dokladov preukazujúcich dostatočnú kvalifikáciu, vzdelanie a prax podľa požiadaviek zákona pre každú konkrétnu živnosť, o ktorú žiadateľ požiada. V prípade, ak ide o voľnú živnosť, nie je potrebné preukázanie kvalifikácie či praxe (Živnostenský zákon).

Splatenie vkladov pred vznikom s. r. o.

Pred podaním návrhu na zápis spoločnosti do obchodného registra musí byť splatené celé vkladové ážio, rozdiel medzi cenou nepeňažného vkladu určeného znaleckým posudkom a výškou vkladu spoločníka a na každý peňažný vklad najmenej jeho 30%.

Nepeňažný vklad ocení znalec. Odmenu znalcovi za poskytnutie znaleckého posudku hradia spoločníci. Vkladová povinnosť musí byť splatená v lehote určenej spoločenskou zmluvou, najneskôr však do päť rokov od dňa vzniku spoločnosti.

Spoločenská zmluva, ktorá je určená výškou základného kapitálu a výškou vkladu každého spoločníka vrátane lehôt splatnosti vkladov, ukladá povinnosť splatiť vklady pred zápisom do obchodného registra.

Návrh na prvozápis do obchodného registra

Návrh na zápis spoločnosti do obchodného registra je možné podať iba prostredníctvom tzv. „inteligentného formulára“ na stránke www.justice.cz. K formuláru je dôležité doložiť tieto dokumenty:

- spoločenskú zmluvu, overenú notárom,
- oprávnenie na podnikanie – výpis zo živnostenského úradu,
- čestné prehlásenie konateľa na spôsobilosť vykonávať právne úkony,
- doklad banky o splnení vkladovej povinnosti.

Návrh na zápis do obchodného registra je potrebné podať do šiestich mesiacov od založenia spoločnosti, čiže od podpísania spoločenskej zmluvy. Spoločnosť vzniká dňom zápisu do obchodného registra.

Konateľom spoločnosti môže byť iba fyzická osoba, ktorá dosiahla vek 18 rokov, ktorá je spôsobilá na právne úkony s čistým výpisom z registra trestov.

4.2.4 *Správne poplatky*

Zakladatelia firmy môžu overiť jedinečnosť názvu svojej firmy na databáze na webovej stránke ministerstva spravodlivosti (www.justice.cz). Overenie je bez poplatku.

Náklady notárskej zápisnice pre stanovy jednoduchej spoločnosti s ručením obmedzeným sú 2 000 CZK (cca 79 EUR). Pokiaľ ide o stanovy klasickej spoločnosti s ručením obmedzeným, notársky poplatok sa stanovuje prostredníctvom percentuálnych nákladov na počiatočný kapitál, ako je určené v zákone č. 432/2013 Zb. Pri základnom počiatočnom imaní vo výške 100 000 CZK (cca 3 947 EUR) predstavuje notársky poplatok 2 % zo základného imania, pri základnom počiatočnom kapitáli do výšky 500 000 CZK (cca 19 736 EUR) je výška notárskeho poplatku 1,2 % zo základného imania. Notársky poplatok vo 0,6 % zo základného imania sa uplatňuje pri výške základného imania 1 000 000 CZK (cca 39 471 EUR) a pri základnom imaní 3 000 000 CZK (cca 118 413 EUR) je notársky poplatok vo výške 0,3 % zo sumy a pri výške základného imania 20 000 000 CZK (cca 789 422 EUR) predstavuje notársky poplatok vo výške 0,2 % zo sumy.

Spoločnosť tiež musí preukázať potvrdenú zmluvu o prenájme nehnuteľnosti overenú notárom. Náklady na potvrdenie nájomnej zmluvy sú 30 CZK (cca 1,20 EUR).

Kým nie sú zakladatelia spoločnosti zaregistrovaní, zaplatený kapitál musí ostať na zablokovanom účte. Takého otvorenie účtu môže stať až 5 000 CZK (197 EUR), avšak väčšina bánk otvorí špeciálne účty bezplatne za podmienky, že spoločnosť bude i naďalej ich klientom.

Na registráciu novej spoločnosti do obchodného registra musí byť žiadosť predložená príslušnému súdu, ktorý spravuje register. Registráciu možno vykonať osobne alebo prostredníctvom notára. Notári môžu zaregistrovať informácie o spoločnosti s ručením obmedzeným v obchodnom registri online v cene 2 700 CZK (cca 107 EUR), pričom náklady sú pre tento postup 1 300 CZK (cca 51 EUR). Registrácia spoločnosti osobne je drahšia a trvá dlhšie. Pri registrácii je cena 6 000 CZK (cca 237 EUR) a je platená vo forme pečiatok. Lehota na rozhodnutie súdu o registrácii je 5 pracovných dní.

Lehota na registráciu dane z príjmu je 15 dní od založenia spoločnosti. Po podaní žiadosti o registráciu dane z príjmu má spoločnosť pridelené daňové identifikačné číslo

(rovnaké číslo ako pre DPH a DPH). V súlade s § 6 ods. 1 zákona č. 235/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty, spoločnosť sa musí zaregistrovať na zaplatenie DPH, ak prevyšuje obrat 1 000 000 CZK (cca 39 471 EUR) za posledných 12 mesiacov. Registrácia je bezplatná.

Spoločnosť sa musí zaregistrovať do evidencie sociálneho zabezpečenia (ktorá je v českom práve uvedená ako "register zamestnávateľov") do 8 dní odo dňa, keď prvý zamestnanec začal pracovať. Žiadosť o registráciu zamestnávateľov sa môže predložiť buď online prostredníctvom dátového poľa alebo osobne. Registrácia do evidencie sociálneho zabezpečenia je bezplatná.

Spoločnosť sa musí zaregistrovať na registráciu zdravotného poistenia do 8 dní odo dňa, keď prvý zamestnanec začal pracovať. Je to možné online, hoci každá zdravotná poisťovňa má vlastnú webovú stránku. Žiadosti je možné zaslať prostredníctvom dátového poľa alebo osobne. Rovnako aj registrácia do zdravotnej poisťovne je bezplatná (Správa Doing Business Česká republika, 2018).

Celý proces založenia spoločnosti s ručením obmedzeným trvá približne 9 dní.

4.3 Poľsko

Hlavným mestom Poľska je Varšava. Rozloha krajiny je 312 700 km² a počet obyvateľov je približne 38 000 000 obyvateľov. Úradným jazykom je poľština a menou krajiny je poľský zlotý (PLN). Poľsko vstúpilo do Európskej únie 1. mája 2004.

4.3.1 Index Doing Business

Poľsko sa v tohtoročnom hodnotení správy Doing Business umiestnilo na celkovom 27. mieste. V bodovom vyjadrení dosiahlo 77,30 bodov. Z 11 hlavných indikátorov v sledovanom indikátore „Začatie podnikania“ dosiahlo bodové hodnotenie 82,78 bodov a umiestnilo sa v porovnaní s ostatnými ekonomikami sveta na 120. mieste. V hodnotení je Poľsko za krajinami ako Česká republika (81. miesto), Bulharsko (95. miesto) a Nemecko (113. miesto) (Ease Doing Business Poľsko, 2018).

Tab. 3 Index Doing Business Poľsko 2018 – „Začatie podnikania“

Indikátor	Poľsko	Vysoko príjmové krajiny OECD	Celkovo najlepšie
Proces - (počet)	6	4,9	1,00 (Nový Zéland)
Čas - (dni)	7	8,5	0,50 (Nový Zéland)
Cena - (% z príjmu na obyvateľa)	5,4	3,1	0,00 (UK)
Splatný min. vklad (% z príjmu na obyvateľa)	43,8	8,7	0,00 (113 ekonomík)

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa správy Doing Business Poľsko 2018

Hodnoty v tabuľke sa vzťahujú na najväčšie obchodné centrum Poľska (Varšava). Výsledky Poľska sú v tabuľke porovnávané s najlepšími zaznamenanými hodnotami a priemernými hodnotami v regióne (vysoko príjmové krajiny OECD). Hodnota proces poukazuje na zložitosť procesu začatia podnikania, hodnota čas indikuje dobu potrebnú na zvládnutie administratívnych náležitostí súvisiacich so začatím podnikania a hodnota cena sú finančné prostriedky vynaložené na úhradu administratívno-správnych poplatkov. Položka splatný min. vklad vyjadruje bodové ohodnotenie vyžadovaného základného imania spoločnosti (Správa Doing Business Poľsko, 2018).

4.3.2 Financovanie založenia podniku

Poľská republika smeruje finančnú podporu na začatie podnikania k uchádzačom o zamestnanie, absolventom škôl a do málo rozvinutých regiónov.

Štátna finančná podpora pre začínajúcich podnikateľov podnikajúcich v málo rozvinutých regiónoch Poľska je rozdeľovaná prostredníctvom Poľskej agentúry pre rozvoj podnikania. Podpora je určená pre malých a stredných podnikateľov podnikajúcich ako fyzické alebo právnické osoby.

Postup získania podpory začína u odborníkov z podnikateľských platforiem, ktorí posúdia podnikateľský zámer, prípadne ho s uchádzačom o podporu prepracujú a projekt odporučia alebo neodporúčajú na podporu.

Finančná podpora môže byť použitá na:

- nákup poradenských a odborných služieb súvisiacich s vývojom obchodného modelu,
- nákup nového hmotného a nehmotného majetku,
- odmeňovanie riadiacich pracovníkov, podporných pracovníkov a projektového tímu,
- organizovanie a realizácia aktivít vrátane propagačných a informačných aktivít zameraných na rozširovanie trhu vrátane medzinárodných (Finansowanie dla MŚP, 2018).

Ministerstvo rozvoja Poľska na svojich stránkach deklaruje existenciu viacerých záručných fondov, ktoré poskytujú záruku u komerčných bánk aj začínajúcim podnikateľom, banky však skúmajú bonitu žiadateľa o úver na základe vlastných kritérií. Takouto štátnou zárukou môže byť napr. záruka de minimis (Finanse na start).

Ďalšia štátna podpora rozvoja podnikania v Poľsku smeruje k určeným rizikovým skupinám obyvateľov:

- osoby mladšie ako 30 rokov,
- osoby staršie ako 50 rokov,
- ženy,
- osoby so zdravotným postihnutím,
- osoby s nízkou kvalifikáciou ľudí,
- dlhodobo nezamestnaných.

Tieto osoby majú možnosť získať finančné prostriedky z prostriedkov EÚ pre svoje vlastné podnikanie. Podporované sú aj právne formy podnikania, ako je s. r. o. Podmienky a možnosti získania podpory sa môžu líšiť v závislosti od regiónu. Podpora sa realizuje väčšinou prostredníctvom miestnych úradov práce, ktoré sú najčastejšie zodpovedné za výber inštitúcií poskytujúcich granty alebo pôžičky. Pomoc je poskytovaná aj v podobe

úveru s nízkym úročením. Základná výška úveru je 20 000 PLN (cca. 4 800 EUR). Tieto úvery sú ľahšie dostupné ako bežné produkty komerčných bánk (Finanse na start).

4.3.3 Právne náležitosti podnikania

Založiť Sp. z o.o. v Poľsku je možné klasickým papierovým spôsobom alebo on-line pomocou elektronického podpisu alebo „dôveryhodného profilu“. Zakladenie podnikov sa riadi Zákonníkom obchodných spoločností a Zákonom o slobode podnikania.

Založiť Sp. z o.o., v Poľsku môžu:

- fyzické osoby
- právnické osoby

Zakladateľom môže byť fyzická, ako aj právnická osoba, pričom maximálny počet nie je obmedzený. Minimálne základné imanie predstavuje čiastku 5 000 PLN (cca. 1 200 EUR), jednotlivý vklad spoločníka musí byť min. 50 PLN (cca. 12 EUR). Základné imanie môže byť uhradené peňažne aj nepeňažne (u on-line založenia spoločnosti len peňažne) a musí byť splatené pred registráciou spoločnosti na KRS.

Po zvolení právnej formy podnikania poľskej Sp. z o.o., čo je najbežnejšou formou podnikania v Poľsku, je postup založenia spoločnosti nasledovný:

Výber obchodného mena

Obchodné meno musí byť jedinečné, a nemôže byť zameniteľné alebo totožné s obchodným menom, ktoré je zapísané v registri. Každá obchodná spoločnosť by mala mať hlavný predmet podnikania, tzv. PKD. Predmet podnikania môže byť uvedený aj v názve spoločnosti. Použitie jednotlivých častí názvu je obmedzené výlučne na subjekty, ktoré poskytujú služby v určitej oblasti. Napríklad slová ako "banka" alebo "poisťovací maklér". Názov subjektu tiež nemôže viesť do omylu, pokiaľ ide o rozsah jeho činnosti (Chcę prowadzić biznes w Polsce).

Uzatvorenie nájomnej zmluvy

Sídlom môže byť aj vlastný byt/dom alebo kancelária. V prípade, ak spoločníci nevlastnia žiadnu nehnuteľnosť, je potrebné prenajatie priestorov na výkon podnikateľskej činnosti. Voľba sídla určuje príslušnosť k daňovému úradu.

Vyhotovenie spoločenskej zmluvy, zakladateľskej listiny

Ak je len jeden zakladajúci člen, vytvára zakladaciu listinu, inak je vytváraná spoločenská zmluva. Ďalej musia byť zostavené stanovy a smernice. Tieto dokumenty musia byť vyhotovené vo forme notárskej zápisnice, náležitosti spoločenskej zmluvy sú uvedené v Zákonníku obchodných spoločností.

Zapísanie spoločnosti do Štátneho súdneho registra

Každá spoločnosť musí byť zapísaná do Štátneho súdneho registra (KRS) na príslušnom registračnom súde. K žiadosti o registráciu musí byť doložený dôkaz o vyplatení poplatkov súvisiacich so založením spoločnosti a splatenie základného imania. Žiadosť o zápis musí prebehnúť do 6 mesiacov od podpisu zmluvy.

Založenie účtu v banke

Podnikatelia sú povinní založiť si bankový účet v ľubovoľnej banke v Poľsku a to v súvislosti so Zákom o slobodnom podnikaní, ktorý zaväzuje podnikateľov uhrádzať platby nad 15 000 eur v nepeňažnej forme. Tento krok by mal predchádzať registrácii firmy do Štátneho súdneho registra kvôli splateniu základného imania, niektoré komerčné banky však požadujú pre zriadenie podnikateľského účtu štatistické číslo REGON a daňové číslo NIP. Registračný súd nemá oprávnenie ku kontrole účtov za účelom splatenia základného imania, preto sa podáva čestné vyhlásenie spoločníkov a základné imanie je do vytvorenia podnikateľského účtu na osobných účtoch spoločníkov. Proces založenia podnikateľského účtu je v jednotlivých bankách odlišný. Niektoré banky vyžadujú celý súbor registračných, štatistických a daňových certifikátov na otvorenie bankového účtu (Poľská republika. Sprievodca ako založiť firmu a vykonávať remeselnú živnosť v Európskej únii, 2013).

Ústredný štatistický úrad

Pri registrácii podniku v KRS je automaticky pridelené číslo REGON. Podnikateľ musí do 21 dní od potvrdenia zápisu podniku doložiť doplnkové údaje o podniku pre úplnú registráciu na štatistickom úrade prostredníctvom jednotného formulára.

Registrácia spoločnosti na daňovom úrade

Táto povinnosť platí pre podnikateľov, ktorí sú platiteľmi DPH (obrat vyšší ako 10 000 eur). Daňové číslo NIP (na Slovensku DIČ) je prideľované automaticky pri registrácii do KRS. Do 21 dní od potvrdenia je podnikateľ povinný doložiť doplnkové informácie k úplnému dokončeniu registrácie. Dopĺňujúce informácie pre Štatistický a Daňový úrad je možné podať pomocou jednotného formulára NIP - 8.

Podnikatelia, ktorí plánujú zamestnávať zamestnancov, musia túto skutočnosť oznámiť na Úrade sociálneho zabezpečenia a Národnom inšpektoráte práce.

Požadované doklady potrebné pre úspešné založenie spoločnosti:

- notárska zápisnica o založení spoločnosti – spoločenská zmluva, smernice a stanovky,
- zoznam všetkých zakladateľov spoločnosti s počtom a menovitou hodnotou ich akcií.

Vyhlasenie spoločníkov o pokrytí svojho dielu základného imania

Zákon o obchodných spoločnostiach stanovuje od roku 2015 možnosť registrovať spoločnosť s ručením obmedzeným v zjednodušenej podobe (tzv S24), on-line uzavretím spoločenskej zmluvy bez notárskej zápisnice. Postup pre registráciu spoločností s ručením obmedzeným s využitím štandardnej vzorovej zmluvy je k dispozícii na internetovej stránke ministerstva spravodlivosti. Podľa správy Doing Business Poľsko (Doing Business, 2018) ho využíva menej podnikateľov z dôvodu, že nepoužívajú elektronický podpis a iným administratívnym prekážkam.

4.3.4 Správne poplatky

Registračný poplatok – 500 PLN (cca. 119 EUR)/pri založení spoločnosti on-line 250 PLN (cca. 55 EUR).

Poplatok za zverejnenie spoločnosti v registri KRS – 100 PLN (cca 24 EUR).

Daň z občiansko-právnych transakcií – 0,5% z hodnoty základného imania – registračný poplatok a poplatok za zverejnenie spoločnosti (min. 5 000 – 500 - 100 * 0,5% = 22 PLN cca. 5 eur).

Notársky poplatok za vyhotovenie zápisnice – závisí od výšky základného imania (0,4%) nemôže však presiahnuť 10 000 PLN (cca. 2 400 EUR) + 6 PLN (cca 1,5 EUR) za stranu (zvyčajne sa kupuje 10 strán).

Doba založenia spoločnosti je 3 – 4 týždne (Správa Doing Business Poľsko, 2018).

4.4 Maďarsko

Hlavným mestom Maďarska je Budapešť. Rozloha krajiny je 93 000 km² a počet obyvateľov je približne 9 860 000. Úradným jazykom je maďarčina a menou krajiny je maďarský forint (HUF). Maďarsko vstúpilo do Európskej únie 1. mája 2004.

4.4.1 Index Doing Business

Maďarsko sa v tohtoročnom hodnotení správy Doing Business umiestnilo na celkovom 48. mieste. V bodovom vyjadrení dosiahlo 72,39 bodov. Z 11 hlavných indikátorov v sledovanom indikátore „Začatie podnikania“ dosiahlo bodové hodnotenie 87,60 bodov a umiestnilo sa v porovnaní s ostatnými ekonomikami sveta na 79. mieste, pričom krajiny ako Česká republika (81. miesto), Bulharsko (95. miesto) a Poľsko (120. miesto) skončili v bodovaní za Maďarskom (Ease Doing Business Maďarsko, 2018).

Tab. 4 Index Doing Business Maďarsko 2018 – „Začatie podnikania“

Indikátor	Maďarsko	Vysoko príjmové krajiny OECD	Celkovo najlepšie
Proces - (počet)	6	4,9	1,00 (Nový Zéland)
Čas - (dni)	7	8,5	0,50 (Nový Zéland)
Cena - (% z príjmu na obyvateľa)	5,4	3,1	0,00 (UK)
Splatný min. vklad (% z príjmu na obyvateľa)	43,8	8,7	0,00 (113 ekonomík)

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa správy Doing Business Maďarsko 2018

Hodnoty v tabuľke sa vzťahujú na najväčšie obchodné centrum Maďarska (Budapešť). Výsledky Maďarska sú v tabuľke porovnávané s najlepšimi zaznamenanými hodnotami a priemernými hodnotami v regióne (vysoko príjmové krajiny OECD). Hodnota proces poukazuje na zložitosť procesu začatia podnikania, hodnota čas indikuje dobu potrebnú na zvládnutie administratívnych náležitostí súvisiacich so začatím podnikania a hodnota cena sú finančné prostriedky vynaložené na úhradu administratívno-správnych poplatkov. Položka splatný min. vklad vyjadruje bodové ohodnotenie vyžadovaného základného imania spoločnosti (Správa Doing Business Maďarsko, 2018).

4.4.2 Financovanie založenia podniku

Štátna finančná podpora začínajúcich podnikateľov sa zameriava na nezamestnané osoby evidované na úradoch práce a mladých ľudí od 18 do 30 rokov veku.

Podpora nezamestnaných podnikateľov je smerovaná do málo rozvinutých regiónov Maďarska a je distribuovaná prostredníctvom okresných úradov.

Podpora má 3 formy, ktoré môžu byť poskytnuté spolu alebo samostatne:

- nenávratný grand do výšky 2 miliónov (v niektorých okresoch 3 miliónov) HUF (cca. 9 600 EUR),
- poskytovanie minimálnej mzdy až po dobu 6 mesiacov (138 000 HUF/mesiac – cca. 440 EUR) na uľahčenie podnikania,
- úhrada nákladov na právnu konzultáciu začínajúcich podnikateľov do výšky 50 000 HUF (cca 160 EUR).

Z nenávratného grantu je možné financovať do 80% investícií do podnikania – vyžadovaná je 20% spoluúčasť žiadateľa.

Grant môže byť použitý na:

- kúpu nehnuteľností alebo prenájom,
- nákup počítačov a iného hmotného majetku,
- kúpu kancelárskeho zariadenia,
- nákup softvéru (Pályázat állaskeresok vállalkozóvá válását elosegítő támogató igénybevétele Budapest, 2018).

Žiadateľom o pomoc môže byť osoba, ktorá v čase podania žiadosti poberá min. 1 mesiac príspevok na hľadanie zamestnania, na rehabilitáciu alebo rehabilitačný príspevok (potrebná je registrácia úradom práce).

Podporované formy podnikania sú:

- samostatne podnikajúca osoba,
- člen novovzniknutej spoločnosti na základe zmluvy (platí aj pre s.r.o.), v takomto prípade môžu samostatne žiadať o pomoc všetci členovia spoločnosti,
- vstup do fungujúcej spoločnosti ako člen na základe zmluvy (platí aj pre s.r.o) - táto spoločnosť musí spĺňať určené podmienky napr. bola založená pred 1.1.2017, fiškálny rok bol uzavretý bez straty a iné,
- poľnohospodársky prvovýrobca za splnenia určitých podmienok.

Uchádzač o pomoc musí doložiť zábezpeku alebo ručiteľa pre prípad situácie, keď príjemca pre porušenie zmluvy bude musieť pomoc vrátiť (Pályázat álláskereső vállalkozóvá válását elosegítő támogatás igénybevételeire pest megyében, 2018.).

Podpora podnikania mladých ľudí, ako sme uviedli vyššie, je určená pre mladých ľudí od 18 do 25 rokov (podmienkou je, aby bol zaradený do programu GINOP-5.2.3-16 a v rámci neho absolvoval vzdelávanie) a pre registrovaných nezamestnaných vo veku 25 až 30 rokov. Podpora je poskytovaná ministerstvom hospodárstva na základe dohody Maďarskej republiky s EU o podpore zamestnávania mladých ľudí. Cieľom programu je príprava mladých ľudí na vlastné podnikanie, pomoc pri uplatňovaní svojho podnikateľského plánu a rozvoj ich vedomostí a zručností.

Nenávratná pomoc je udeľovaná vo výške od 3 do 5 miliónov HUF (cca. 9 600 – 16 000 EUR). Grand môže pokrývať až 100% potrebných nákladov (nie je vyžadovaná spoluúčasť).

Pre poskytnutie grantu je nutné poslať na ministerstvo hospodárstva riadne vyplnenú žiadosť o poskytnutie grantu a podnikateľský zámer schválený určenými odborníkmi v danej oblasti. Poskytnuté finančné prostriedky je možné použiť len na náklady uvedené v podnikateľskom pláne.

Podporovanou formou podnikania je okrem iných aj s.r.o. založená mladým človekom.

Tieto formy pomoci sú nenárokové, schvaľované sú odbornou komisiou a udelenie pomoci závisí od finančných možností poskytovateľa pomoci (Felhívás fiatalok vállalkozóvá válásának támogatása ginop, 2018).

4.4.3 Právne náležitosti podnikania

Ekvivalentom s. r. o. je v Maďarsku kft.- korlátolt felelősségű társaság. Proces registrácie spoločnosti je jednoduchý a prebieha on-line. V procese registrácie spoločnosti je nutné mať právne zastúpenie, pretože podľa maďarskej legislatívy musia byť potrebné dokumenty napísané advokátom. Aj zápisy do obchodného registra Maďarskej republiky môže vykonávať jedine advokát zapísaný v maďarskej advokátskej komore. Žiadosť o zápis do obchodného registra je podávaná elektronicky na registrový súd zvoleným advokátom, čo šetrí čas a energiu vynakladanú na osobné návštevy úradov. Keďže advokát počas procesu registrácie spoločnosti komunikuje elektronicky, registrácia v ideálnom prípade trvá 2 dni, spolu s vyhotovením a podpisom listín môže celý proces trvať zhruba 7 dní. Spoločníci sú povinní do 30 dní od podpisu spoločenskej zmluvy začať s registráciou spoločnosti (v určitých prípadoch 15 dní od získania licencie). Spoločnosť vzniká dňom zápisu do obchodného registra.

Založiť kft. v Maďarsku môže minimálne jedna fyzická a jedna právnická osoba, pričom nie je obmedzený maximálny počet zakladateľov (A korlátolt felelősségű társaság (kft.) alap 2018).

Celý proces registrácie začína voľbou advokáta, ktorý bude zatupovať zakladateľov počas procesu registrácie. Advokát podľa informácií od zakladateľov spíše spoločenskú zmluvu/zakladaciu listinu a súvisiace dokumenty, ktoré spoločníci osobne podpisujú. Advokát dané podpisy overuje a vykonáva aj archiváciu dokumentov v tlačenej verzii. Na výzvu daňového úradu, registračného súdu alebo iného orgánu je advokát povinný tieto dokumenty preukázať. Povinné údaje vo formulári a prílohách sú:

- Jedinečné obchodné meno.
- Predmet podnikania, ktorý je vybraný zo zoznamu živností. Zoznam je špecifikovaný na rôzne podkapitoly predmet podnikania musí byť teda presne špecifikovaný. Napr. nestačí iba určiť veľkoobchod a maloobchod, vo výpise z obchodného registra musí byť presne zadefinované obchodovanie o aký druh tovaru ide.

- Adresa sídla. Musí byť v Maďarskej republike a povinnou prílohou je potvrdzujúci doklad.
- Osobné údaje spoločníkov a konateľov. Minimálny počet spoločníkov a konateľov je jeden, majiteľ môže byť zároveň aj konateľom. Nie je nutné dokladať výpis registra trestov majiteľa ani konateľa. Daňový úrad samostatne počas procesu registrácie zisťuje záväzky voči daňovému úradu majiteľa, konateľa príp. aj riaditeľa spoločnosti a v určitom prípade môže zamietnuť vydanie daňového čísla (napr. dlh vyšší ako 15 miliónov HUF).
- Kópia menovania konateľa.
- Vyhlásenie spoločníkov o splatení základného imania.
- Vyhlásenie o dostupnosti nepeňažných finančných príspevkov spolu s vyhlásením spoločníkov o hodnote nepeňažného vkladu.

Po úspešnom procese registrácie musí nová spoločnosť vykonať:

- Registráciu do sociálneho systému,
- Registráciu na mestskom úrade pre platbu mestskej dane – do 15 dní od registrácie,
- Registrácia v maďarskej Obchodnej komore do 4 dní od registrácie spoločnosti,
- Založenie účtu v banke v Maďarsku.

Spolu s on-line registráciou sa spoločnosť automaticky registruje aj na daňovom úrade a získava daňové číslo. Pred začatím zamestnávania zamestnancov musí zamestnávateľ oznámiť túto skutočnosť daňovému úradu.

Minimálne imanie kft. v Maďarsku je 3 000 000 forintov (cca. 9 650 eur) a minimálny vklad spoločníka je 100 000 forintov (cca. 322 eur). Vklad môže mať peňažnú aj nepeňažnú podobu. Pred registráciou spoločnosti by malo byť splatených 50% základného imania. Ak nie je splatená požadovaná výška základného imania, obmedzuje sa vyplácanie dividend. Spoločnosť musí mať otvorený účet v banke.

4.4.4 Správne poplatky

Poplatok za spísanie spoločenskej zmluvy, právne zastúpenie v registračnom procese závisí výlučne od dohody strán – väčšinou sa tento poplatok pohybuje medzi 100 000 – 260 000 HUF (cca 320 – 830 EUR).

Poplatok za overenie jedného podpisu: 1 000 HUF (cca 3 EUR), notár môže účtovať aj iné náklady v súvislosti so svojou činnosťou napr. vyhotovenie kópií.

Poplatok za overenú kópiu listu vlastníctva pri nepeňažnom vklade nehnuteľnosti je 6 250 HUF (cca 20 EUR), za overenú kópiu v elektronickej forme 3 600 HUF (cca. 12 EUR).

Poplatok za registráciu spoločnosti s ručením obmedzeným je od roku 2017 zrušený.

Ročný poplatok za registráciu v obchodnej a priemyselnej komore – ročne 5 000 HUF (Správa Doing Business Maďarsko, 2018).

5 Prípadové štúdie

Cieľom vypracovania prípadových štúdií bola analýza jednotlivých krokov založenia s. r. o. v legislatívnom prostredí skúmaných krajín. Ďalej sme analyzovali finančnú náročnosť založenia s. r. o. a možnosti financovania pri začatí podnikania. Výsledky prípadových štúdií sme následne porovnávali v časti Diskusia.

V prípadových štúdiách sme rozpracovali založenie s. r. o. tromi spoločníckami, s predmetom podnikania v oblasti textilnej výroby a maloobchodnej činnosti. Spoločníčky disponujú adekvátnym vzdelaním a praxou v oblasti predmetu podnikania. V čase zakladania spoločnosti boli spoločníčky nezamestnanými uchádzačkami o zamestnanie, ich jednotlivé vklady do základného imania spoločnosti boli v sume 2 x 1 250 eur, 500 eur + šijací stroj v hodnote 750 eur. Za sídlo firmy zvolili prenajaté priestory v málo rozvinutom regióne štátu.

Úspešný štart podniku vyžadoval okrem základných vkladov spoločníčok sumu 4 000 eur potrebnú pre úhradu nákladov na nákup strojov a zariadení a úhradu režijných nákladov.

5.1 Slovenská republika

Spoločníčky sa rozhodli pre založenie spoločnosti klasickou papierovou formou. Pre informácie o právnych náležitostiach spojených so založením s. r. o. navštívili stránku www.slovensko.sk, ktorá obsahovala všetky potrebné informácie.

Keďže s. r. o. zakladali tri zakladateľky, legislatíva vyžadovala spísanie spoločenskej zmluvy s uvedením osobných údajov zakladateľov, obchodného mena, sídla spoločnosti, výšky základného imania (5 000 eur), hodnôt jednotlivých vkladov, výškou nákladov súvisiacich so založením podniku a výhodami zakladateľov.

Pred spísaním spoločenskej zmluvy bola uzavretá nájomná zmluva na priestory zvolené za sídlo a prevádzkareň podniku medzi zakladateľkami a prenajímateľom, ktorý podpisom potvrdil súhlas so zápisom nehnuteľnosti ako sídla spoločnosti.

Za konateľky spoločnosti boli určené všetky tri zakladateľky, notár úradne overil podpisové vzory konateľiek. Notárske overenie vyžadovali aj podpisy na spoločenskej zmluve a nájomnej zmluve. Náklady na overenie podpisov je 9, 95 eur.

Určená správkyňa vkladu vydala písomné vyhlásenie o splatení základného imania spoločnosti.

Konateľky spoločnosti následne vykonali ohlásenie živnosti na odbore živnostenského podnikania okresného úradu. Predmet podnikania spĺňal kritériá voľnej živnosti, preto postačovalo konateľkám splniť všeobecné kritéria pre vydanie osvedčenia o živnostenskom oprávnení. Správne poplatky za vydanie jedného osvedčenia o živnostenskom oprávnení predstavujú sumu 5 eur a doba vydania osvedčenia je 3 dni. 5 dní trvalo vydanie potvrdenia o neexistencii daňových nedoplatkov pre účel zápisu do obchodného registra, ktorý vydáva okresný úrad.

Posledným krokom k založeniu s. r. o. bolo podanie návrhu na zápis do obchodného registra na okresnom súde v príslušnom krajskom meste. Rozhodnutie o zápise vydáva krajský súd do dvoch dní a suma správnych poplatkov je 300 eur.

Vzhľadom na výšku potrebného dofinancovania podnikateľskej činnosti sa spoločníčky rozhodli zažiadať o úver Slovak Business Agency vo výške 4 000 eur, z ktorého je možné uhradiť investičné aj prevádzkové náklady.

5.2 Česká republika

Internetová stránka www.businessinfo.cz obsahovala všetky potrebné informácie o o právnych predpisoch súvisiacich so založením a prevádzkou podniku a o možnostiach počiatočného financovania podnikateľskej činnosti.

Legislatíva Českej republiky vyžaduje spísanie zakladacej zmluvy formou notárskeho zápisu. Potrebnými dokladmi k spísaniu zmluvy boli občianske preukazy spoločníčok. Notár v zmluve uviedol základné informácie o spoločnosti: obchodné meno spoločnosti, výšku základného imania, prvého konateľa, dozornú radu (všetky spoločníčky) a stanovy spoločnosti. Náklady na spísanie zakladacej zmluvy predstavovali sumu 2 000 CZK (79 eur). U notára bola ďalej overená aj nájomná zmluva na sídlo spoločnosti s poplatkom 36,30 CZK (cca 1,50 eur).

Nefinančný vklad vo forme šijacieho stroja odhadol súdny znalec.

Vklady spoločníčok boli uložené na vytvorenom bankovom účte a zmrazené po dobu zápisu do obchodného registra.

Zakladateľky ďalej podajú poštou ohlásenie o voľnej živnosti na obecný živnostenský úrad, ktorý rozhodnutie o vydaní živnostenského oprávnenia do 5 dní za poplatok 1 000 CZK (cca 39 eur).

Pre návrh na zápis do obchodného registra spoločníčky vyplnili formulár z internetovej stránky www.justice.cz. Spolu s formulárom museli doložiť úradne overenú spoločenskú zmluvu, živnostenské oprávnenie, čestné prehlásenie o spôsobilosti, doklad banky o splnení vkladovej povinnosti. Potrebné dokumenty predložili spolu so žiadosťou príslušnému súdu osobne za poplatok 6 000 CZK (cca 237 EUR). Súd vydal rozhodnutie do 5 pracovných dní.

Pre dofinancovanie podnikania sa zakladateľky rozhodli uchádzať o dotáciu z operačného programu „Podnikání a inovace“, ktorý poskytuje ministerstvo priemyslu a obchodu vo výške 4 000 eur.

5.3 Poľsko

Informácie o právnych predpisoch súvisiacich so založením a prevádzkou podniku a o možnostiach počiatočného financovania podnikateľskej činnosti spoločníčky získali z internetovej stránky Ministerstva rozvoja Poľskej republiky. Stránka obsahovala všetky potrebné informácie a v prípade potreby obsahovala aj odkazy na iné články a internetové stránky s detailnými informáciami.

Spoločníčky sa rozhodli o klasickú papierovú formu založenia spoločnosti.

Po zvolení obchodného mena a online overenia jeho jedinečnosti v Národnom súdnom registri bola v súlade so Zákonníkom obchodných spoločností Zb. Poľskej republiky z r. 2000, č. 94, pol. 1037 v znení nesk. zmien pred notárom spísaná spoločenská zmluva, stanovy a smernice spoločnosti. Náklady na prácu notára predstavovali sumu 241 eur – poplatok zahŕňal aj spísanie zoznamu spoločníkov a hodnotou ich vkladov.

Na základe pravidla jedného okienka zakladateľky podajú prehlásenie o splatení základného imania, spoločenskú zmluvu, stanovy a nájomnú zmluvu na Národný registračný súd, kde požiadajú o registráciu spoločnosti. Správne poplatky za registráciu a zverejnenie spoločnosti v obchodnom registri sú vo výške 143 eur. Proces registrácie trvá cca 3 týždne.

Spoločníčky zvolili za miesto podnikania mesto v málo rozvinutom okrese. V ich regióne boli implementované programy na podporu podnikania zamerané na rozvoj

podnikateľskej činnosti žien a osôb mladších ako 30 rokov a program na rozvoj podnikania v málo rozvinutom regióne prostredníctvom Poľskej agentúry na rozvoj podnikania. Spoločníčky sa rozhodli uchádzať o finančný grant z Poľskej agentúry pre rozvoj podnikania vo výške 4 000 eur. Poskytnutiu pomoci predchádzali konzultácie s odborníkom z podnikateľskej platformy, ktorý odporučil poskytnutie pomoci.

Po zaregistrovaní firmy spoločníčky založili firemný účet v banke.

Prostredníctvom daňového úradu spoločníčky po zaregistrovaní spoločnosti podali formulár NIP-8 s doplňujúcimi údajmi pre daňový a štatistický úrad a registráciu v Sociálnej poisťovni.

5.4 Maďarsko

Informácie o právnych predpisoch súvisiacich so založením podniku a prevádzkou podniku a o možnostiach počiatočného financovania podnikateľskej činnosti spoločníčky hľadali na rôznych internetových stránkach. K čiastočným informáciám sa dostali prostredníctvom internetovej stránky jednotného kontaktného miesta Maďarskej republiky. Informácie však museli vyhľadávať aj na iných internetových stránkach.

V súvislosti s trvalým pobytom spoločníčok a plánovaným sídlom spoločnosti v málo rozvinutom regióne štátu splňajú spoločníčky podmienku pre možnosť uchádzať sa o finančnú podporu podnikania nezamestnaných poskytovanú prostredníctvom okresného úradu. Spoločníčky mohli žiadať o podporu podnikania aj jednotlivo. Uchádzať sa budú o:

- Grant vo výške 9 600 eur. Pre získanie grantu predložia vyplnenú žiadosť, podnikateľský zámer, školský diplom a potvrdenie o splnení kvalifikačných predpokladov pre začatie podnikania v danej oblasti, vyhlásenie o DPH. Žiadosť a prílohy si bezplatne stiahli z internetovej stránky okresného úradu.
- Poskytovanie minimálnej mzdy po dobu 6 mesiacov (440 eur/mesiac).
- Úhradu nákladov na právne služby a poradenstvo pre začínajúcich podnikateľov (160 eur). Pre poskytovanie minimálnej mzdy a úhradu právnych služieb je možné podať jednu spoločnú žiadosť na okresnom úrade. Aj túto žiadosť si spoločníčky stiahli z internetovej stránky okresného úradu.

Keďže spisovanie dokumentov potrebných k založeniu s. r. o. v Maďarskej republike má len advokát, spoločníčky v prvom kroku navštívili advokáta. Tento spísal

spoločenskú zmluvu s osobnými údajmi spoločníčok, určenými konateľmi, názvom spoločnosti, adresou sídla a výškou základného imania. Advokát ďalej spísal vyhlásenie spoločníčok o splatení základného imania spolu s vyhlásením o dostupnosti nepeňažného vkladu a jeho hodnote. Podpis dokumentov advokát overil a listiny archivoval. Tieto úkony trvali 4 dni a poplatok advokátovi bol vo výške 420 eur plus poplatky za overenie podpisov v sume 36 eur. Advokát následne elektronicky odoslal žiadosť o registráciu na registrový súd. Registrácia spoločnosti trvala ďalšie dva dni.

Spolu s registráciou na registrovom súde je spoločnosť registrovaná aj na daňovom úrade a získava daňové číslo.

Po úspešnej registrácii spoločnosti zakladateľky spoločnosť zaregistrovali do sociálneho systému. Ďalej bola nutná registrácia spoločnosti na mestskom úrade ako platiteľ a mestskej dane – túto povinnosť si museli splniť do 15 dní od registrácie spoločnosti a zaplatili ročný poplatok 16 eur. Do 4 dní od registrácie zaregistrovali spoločnosť v Obchodnej komore.

6 Diskusia

V tejto kapitole komparujeme výsledky analýzy dokumentov. Vzájomne porovnávame výsledky zvolených aspektov podnikateľského prostredia jednotlivých štátov a zároveň výsledky porovnávame s teoretickými východiskami.

Podľa prieskumu verejnej mienky Eurobarometra „Aké prekážky stoja v ceste podnikateľom v EÚ“ 35% opýtaných úplne súhlasilo s tvrdením, že „je ťažké podnikateľ vzhľadom na nedostatok dostupnej finančnej podpory a 46% respondentov odpovedalo, že s týmto tvrdením súhlasí. V prieskume ďalej 29% opýtaných úplne súhlasilo a 42% súhlasilo s tvrdením, že „je ťažké začať podnikateľ vzhľadom na zložité administratívne postupy (Politiky Európskej únie, 2014). Aj do nášho výskumu sme analyzovali aspekty podnikateľského prostredia: možnosti financovania začínajúceho podniku a právne náležitosti spojené so založením podniku. Ďalej sme analyzovali správne poplatky súvisiace so založením podniku a Index Doing Business, v ktorom sme sa zamerali na indikátor „začatia podnikania“.

Hoci v súčasnosti len 10% európskych občanov podniká, 45% by to rado skúsilo. S cieľom využiť tento obrovský potenciál pre rast a zamestnanosť prijala Komisia EU niekoľko iniciatív. Aj skúmané štáty poskytujú štátnu pomoc začínajúcim podnikateľom v súlade s cieľmi stratégie Európa 2020 (Politiky..., 2013). Štátna finančná podpora začínajúcich podnikateľov je poskytovaná zo štrukturálnych fondov EU a čiastočne z finančného rozpočtu štátu.

V súlade s čiastkovým cieľom: porovnať možnosť financovania podniku s dôrazom na štátnu pomoc sme porovnávali výsledky zistení. Na štátnu finančnú pomoc sme sa zamerali s predpokladom jej najľahšej dostupnosti. Vlastné zdroje financovania začiatku podnikania sme z výskumu vynechali pre ich individualitu. Na externé formy financovania začiatku podnikania z úverov komerčných bánk sme sa zamerali len okrajovo a to najmä z kapacitných dôvodov (kvôli vysokému počtu komerčných bánk). Aj keď štátna finančná pomoc v sledovaných krajinách je poskytovaná zo štrukturálnych fondov EU, každá krajina má špecifické podmienky poskytovania týchto prostriedkov. Rozdielne podmienky poskytovania štátnej finančnej podpory podnikania majú aj jednotlivé územné jednotky štátov – podľa indexu rozvinutosti. Najväčší objem pomoci smeruje do málo rozvinutých krajov. Finančná pomoc je poskytovaná nezamestnaným po splnení ďalších podmienok.

Vo všetkých štátoch je spolu s finančnou pomocou poskytované aj vzdelávanie v oblasti podnikania.

Maďarská republika poskytuje finančnú pomoc pri zakladaní obchodnej spoločnosti (aj s.r.o.). Poskytovaná je jednotlivcovi, ktorý je zakladateľom alebo spoluzakladateľom spoločnosti a uchádzať sa o ňu môžu všetci spoločníci jednotlivo. Poľská republika poskytuje finančnú pomoc pri spoločnom podnikaní podľa ustanovení zákona o slobode podnikania Zb. Poľskej republiky z r. 2004, č. 173, pol. 1807 v znení neskorších zmien, čo vylučuje obchodné spoločnosti. Slovenská republika a Česká republika nepodporujú obchodné spoločnosti s ručením obmedzeným, jednorazovú finančnú pomoc smerujú len k samostatne zárobkovo činným osobám podľa Zákona č. 455/1991 Zb. - Zákon o živnostenskom podnikaní.

Najbežnejšími formami pomoci sú jednorazový finančný grant na začatie podnikania a úver s nízkym úročením bez podmienky dokladovania podnikateľskej histórie. Najvyšší počet rôznych foriem finančnej pomoci ponúka Maďarská republika, ktorá zvláštnu podporu pri začiatku podnikania venuje aj mladým ľuďom medzi 18 – 30 rokov veku. Aj Poľská republika podporuje podnikanie niektorých rizikových skupín, ako sú napr. ženy, osoby staršie ako 50 rokov, osoby s nízkou kvalifikáciou a iné. Finančná pomoc Českej republiky je zameraná na ponuku dostupných zvýhodnených úverov pre začínajúcich podnikateľov, ktoré ponúka pomocou banky s väčšinovým zastúpením štátu. Okrem dostupných úverov Slovenská republika ponúka začínajúcim podnikateľom jednu formu pomoci a to jednorazový príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť.

Tab. 5 Financovanie vybraných krajín EÚ

	Slovensko	Česká republika	Poľsko	Maďarsko
Podporovaná právna forma podnikania	samostatne zárobková činnosť	samostatne zárobková činnosť, právnické osoby	všetkým právnym formám podľa Zákona o slobodnom podnikaní, jednotliviec	samostatne zárobková činnosť, právnické osoby

Forma pomoci	jednorazový nenávratný príspevok	návratný finančný príspevok, úvery	nenávratný finančný príspevok, úhrada právneho poradenstva a vzdelávania, úver, podpora rizikových skupinám obyvateľstva	nenávratný finančný príspevok, poskytovanie minimálnej mzdy max. po dobu 6 mesiacov, úhrada právneho poradenstva, podpora podnikania mladých ľudí
---------------------	--	---	--	---

Zdroj: Vlastné spracovanie

Výška pomoci môže byť v jednotlivých územných celkoch štátu rozdielna vzhľadom na ich index rozvinutosti a väčšinou je viazaná na priemernú mzdu v danej krajine.

Tab. 6 Výška finančnej pomoci vybraných krajín EÚ

Druh pomoci	Slovensko	Česká republika	Poľsko	Maďarsko
Jednorazový ne/návratný príspevok	max. 4- násobok CCP	max. 6- násobok priemernej mzdy	max. 6-násobok priemernej mzdy	max. 9 600 EUR
Úver		max. 118 413 EUR	max. 20- násobku priemernej mzdy	
Úhrada poradenstva				max. 160 EUR
Poskytnutie min. mzdy				max. 440 EUR
Podpora rizikovým skupinám			max. 4 800 EUR	
Podpora podnikania mladých ľudí				od cca. 9 600 – 16 000 EUR

Zdroj: Vlastné spracovanie

Snahou EÚ je harmonizácia legislatívnych postupov pri zakladaní nových podnikov, nabáda krajiny k plneniu niektorých cieľov napr. :

- založenie spoločnosti by nemalo trvať viac ako 3 pracovné dni,
- náklady by mali byť nižšie ako 100 EUR,
- všetky administratívne postupy by sa mali realizovať prostredníctvom jedného správneho orgánu,
- všetky formuláre a tlačivá by sa mali dať vyplniť online (www.europa.eu).

Podľa výsledkov analýzy a komparácie právnych náležitostí súvisiacich so založením podniku sú aj napriek týmto snahám EU v jednotlivých krajinách rozdielne.

Poľská republika poskytuje pre záujemcov o podnikanie jednoduchý prístup k informáciám pomocou internetovej stránky Ministerstva rozvoja. Na jednom mieste ministerstvo poskytuje informácie o procese založenia podniku ako aj o možnostiach financovania začínajúceho podniku. Stránka je priehľadná a pre spresnenie informácií poskytuje odkazy na iné relevantné články a zákony. Informácie súvisiace so začiatkom podnikania na Slovensku sú rozdelené na viacerých internetových stránkach a ich vyhľadávanie je časovo náročnejšie.

Najnižšie základné imanie a základný vklad spoločníka v s.r.o. je vyžadovaný v Českej republike. Najvyššie základné imanie je vyžadované v Maďarskej republike - 9 650 eur, pri registrácii podniku by malo byť splatených 50% vkladov, ak táto požiadavka nie je splnená, dochádza k obmedzeniu vyplácania dividend. Podľa Obchodného zákonníka č. 513/1991 Zb. Slovenskej republiky je minimálne základné imanie s.r.o. na Slovensku 5 000 eur a pred registráciou spoločnosti musí byť splatených 50% základného imania, čo je z analyzovaných krajín najvyššia požadovaná suma.

Tab. 7 Podmienky založenia podniku

Indikátor	Slovensko	Česká republika	Poľsko	Maďarsko
Základné imanie	5 000 EUR	od 1 Kč (cca 0,04 EUR)	5 000 PLN (cca. 1 200 eur)	3 000 000 forintov (cca. 9 650 eur)
Min. vklad zakladateľov	750 EUR	od 1 Kč (cca 0,04 EUR)	min. 50 PLN (cca. 12 eur)	100 000 forintov (cca. 322 eur)
Min. splatný podiel	2500 EUR	0,04 EUR	1177 EUR	4 825 EUR

Min. počet zakladateľov	Min. 1 osoba (FO aj PO)	Min. 1 osoba (FO al. PO)	Min. 1 osoba (FO al. PO)	Min. 1 osoba (FO al. PO)
Založenie	Zakladateľskou listinou platí pre jednu osobu; Spoločenskou zmluvou, platí pre viac osôb	Zakladateľskou listinou platí pre jednu osobu; Spoločenskou zmluvou, platí pre viac osôb - forma notárskeho zápisu	Zakladateľskou listinou platí pre jednu osobu; Spoločenskou zmluvou, platí pre viac osôb, stanovy a formy - forma notárskeho zápisu	Zakladateľskou listinou platí pre jednu osobu; Spoločenskou zmluvou, platí pre viac osôb
Vznik	Zápisom do Obchodného registra	Zápisom do Obchodného registra	Zápisom do Štátneho súdneho registra	Zápisom do Obchodného registra
Dĺžka procesu založenia spoločnosti	cca 12,5 dňa	cca 9 dní	cca 37 dní	cca 7 dní

Zdroj: Vlastné spracovanie

Legislatíva Maďarskej republiky vyžaduje založenie spoločnosti s ručením obmedzeným prostredníctvom advokáta zapísaného v maďarskej advokátskej komore. Advokát spisuje zakladacie dokumenty, ktoré aj archivuje a elektronicky podáva žiadosť o zapísanie do obchodného registra. Trvanie registrácie v obchodnom registri trvá do 2 dní, celý proces registrácie aj so spísaním zakladacích dokumentov trvá cca. 7 dní, čo je najmenej zo skúmaných krajín. Spolu s on-line registráciou v obchodnom registri je spoločnosť registrovaná aj na daňovom úrade a získava daňové číslo. Poľská a česká legislatíva vyžaduje zakladacie dokumenty vo forme notárskej zápisnice. Proces registrácie v Poľsku trvá zhruba 4 týždne, čo je najviac zo skúmaných krajín. Legislatíva Slovenskej republiky vyžaduje úradné overenie zakladacích dokumentov a vytvorenie podpisového vzoru konateľov (pred notárom). Špecifikom slovenskej a českej legislatívy je povinnosť vyžiadania živnostenského oprávnenia na predmet podnikania zakladanej s.r.o. pred jej registráciou v obchodnom registri. Okrem toho majú zakladatelia povinnosť doložiť formulár daňového úradu o daňových nedoplatkoch spoločníkov. Pri zakladaní s.r.o. nie je vyžadované otvorenie účtu v banke, čo je napr. v poľskej legislatíve vyžadované a proces založenia účtu môže byť v niektorých komerčných bankách administratívne náročný.

Správne poplatky sme v súlade s čiastkovým cieľom analyzovať a komparovať vybraný aspekt – správne poplatky súvisiace so založením podniku – pre zvýšenie validity výsledkov analyzovali prostredníctvom Správy Doing Business, internetových stránok relevantných ministerstiev a súvisiacich dokumentov.

Tab. 8 Správne poplatky založenia podniku vo vybraných krajinách EÚ

Poplatky	Slovensko	Česká republika	Poľsko	Maďarsko
Spoločenská zmluva	18 EUR	277 EUR	241 EUR	od cca 355 - 865 EUR
Vydanie živnostenského oprávnenia	5 EUR	39 EUR		
Zápis do obchodného registra	300 EUR	237 EUR	148 EUR	
Poplatky spolu	323 EUR	553 EUR	389 EUR	od cca 355 - 865 EUR

Zdroj: Vlastné spracovanie

Začatie podnikania právnou formou spoločnosť s ručením obmedzeným v každom skúmanom štáte začína spísaním zakladateľskej listiny v prípade jedného zakladateľa alebo spoločenskej zmluvy, ak spoločnosť zakladajú viacerí spoločníci. Ako je vidieť z tabuľky vyššie, poplatky súvisiace so spoločenskou zmluvou v jednotlivých štátoch V4 sú rozličné. V Slovenskej republike zahŕňujú poplatky súvisiace so spísaním spoločenskej zmluvy iba overenie u notára a vyhotovenie podpisového vzoru, preto sú tieto poplatky zo skúmaných štátov najnižšie a predstavujú sumu vo výške 18 eur. Aj celková suma správnych poplatkov priamo súvisiacich so založením s.r.o. je v Slovenskej republike najnižšia. Naopak v Maďarsku sú poplatky za spísanie spoločenskej zmluvy najvyššie, sú to však jediné správne poplatky, ktoré musia zakladatelia s. r. o. vynaložiť priamo v súvislosti so založením s.r.o. Slovenská a Česká republika je špecifická poplatkami za vydanie živnostenského oprávnenia. Najvyššiu súhrnnú sumu správnych poplatkov súvisiacich so založením s. r. o. musia uhradiť zakladatelia v Českej republike.

Ďalej sme v súlade s čiastkovým cieľom 4 „Analyzovať a komparovať Index Doing Business so zameraním sa na indikátor „Začatie podnikania“ vo vybraných krajinách“ analyzovali Správu Doing Business, ktorú každoročne vydáva Svetová banka.

Sledovaných je 190 ekonomík sveta a správa obsahuje 11 indikátorov, my sme sa zamerali na indikátor Začatie podnikania.

Tab. 9 Hodnotenie Doing Business vybraných krajín EÚ

Indikátory	Slovensko	Česká republika	Poľsko	Maďarsko
Index Doing Business - "Začatie podnikania (ZP)"	83.	81.	120.	79.
Bodové vyjadrenie v Indexe Doing Business - "ZP"	86,95	87,44	83,78	87,60
Celkové umiestnenie v Indexe Doing Business	39.	30.	27.	48.

Zdroj: Vlastné spracovanie

V celkovom hodnotení Správy Doing Business sa najlepšie umiestnila Poľská republika na 27. mieste. Slovenská republika sa umiestnila na 3. mieste. V indexe „začatie podnikania“ sa Slovenská republika umiestnila na 83. mieste za Maďarskou republikou a Českou republikou. V tomto indexe skončila Poľská republika na 120. mieste.

Pre dosiahnutie hlavného výskumného cieľa práce sme analyzovali a komparovali založenie spoločnosti s ručením obmedzeným aj za pomoci vypracovania prípadových štúdií. Na základe jednotnej východiskovej situácie sme stanovili potreby financovania a založenia s.r.o. Štúdie sme ďalej rozpracovali v podmienkach jednotlivých štátov. Ako východiskovú situáciu sme si stanovili 3 nezamestnané vyučené krajčírky vo veku 35, 32 a 28 rokov, ktoré sa rozhodli založiť spoločnosť s ručením obmedzeným s predmetom podnikateľskej činnosti v odvetví textilnej výroby. Spoločníčky disponujú finančnými a nefinančnými prostriedkami v hodnote 3 750 eur. Pre úspešný štart prevádzky podnikateľskej činnosti je potrebné dofinancovanie v sume 4 000 eur.

Z analýzy prípadových štúdií vyplynulo, že začínajúce podnikateľky popísané vo východiskovej situácii by v prostredí Slovenskej republiky nemali možnosť uchádzať sa o žiadnu štátnu podporu, keďže táto je poskytovaná len samostatne zárobkovo činným osobám. V Českej republike mali možnosť začínajúce podnikateľky uchádzať sa o finančnú pomoc vo forme úveru z programov „Podnikání a inovace“ a „Záruka“. V Maďarskej republike by začínajúce podnikateľky mali možnosť uchádzať sa o najširšiu ponuku štátnej podpory podnikania.

Ak sa zakladateľ rozhodne založiť s.r.o. v Slovenskej republike klasickým spôsobom, musí osobne navštíviť: okresný súd, ktorý vydal certifikát jedinečnosti

obchodného mena, notára za účelom overenia podpisov na zakladacích listinách a vyhotovenia podpisového vzoru, okresný úrad - oddelenie živnostenského podnikania, ktoré vydáva živnostenské oprávnenie, daňový úrad za účelom prebratia potvrdenia o neexistencii daňových nedoplatkov, okresný súd za účelom podania návrhu na zápis spoločnosti do obchodného registra. Elektronicky je možné požiadať o vydanie živnostenského oprávnenia a podať návrh na zápis do obchodného registra. Spísanie spoločenskej zmluvy, ktorá musí obsahovať všetky zákonom stanovené náležitosti, je v zodpovednosti zakladateľov. Na rozdiel od toho v ostatných sledovaných štátoch je spísanie spoločenskej zmluvy so všetkými náležitosťami vyžadované za pomoci notára. Napr. v Poľskej republike notár spíše všetky náležitosti, overí súvisiace dokumenty a zakladatelia následne podávajú návrh na zápis na Okresný registračný súd. Zároveň s registráciou s.r.o. je spoločnosť registrovaná na daňovom aj štatistickom úrade, po zaregistrovaní je nutné podať doplňujúce informácie pre tieto úrady na jednotnom formulári podanom prostredníctvom daňového úradu. Maďarská legislatíva vyžaduje, aby bol celý proces registrácie s. r. o. vykonaný advokátom. Všetky procesné úkony vykoná advokát elektronicky a spoločnosť je zároveň registrovaná aj na daňovom úrade. Cena služieb advokáta závisí od vzájomnej dohody a v niektorých prípadoch môže byť nižšia ako súhrnná suma poplatkov spojených s registráciou s.r.o. v iných sledovaných krajinách.

Z analyzovaných dokumentov sa ako krajina s najpriaznivejšími podmienkami pre založenie spoločnosti s ručením obmedzeným javí Maďarská republika. Oproti iným analyzovaným krajinám má najširšiu ponuku štátnej pomoci založenia podniku so širokým rozsahom podporovaných právnych foriem podnikania. Založenie spoločnosti je procesne nenáročné a suma poplatkov môže byť v niektorých prípadoch na úrovni iných sledovaných krajín (alebo aj lacnejšia). Formy finančnej podpory podnikania Slovenskej republiky sú oproti tomu zamerané len na samostatne zárobkovo činné osoby (napr. Poľsko podporuje aj formy spoločného podnikania podľa Zákona o voľnom podnikaní Zb. Poľskej republiky z r. 2004, č. 173, pol. 1807 v znení nesk. Zmien). Procesné úkony súvisiace so založením s. r. o. vyžadujú úkony od rôznych úradov a inštitúcií a sú zdĺhavé (12.5 dňa), dlhšie obdobie potrebné k registrácii s. r. o. vyžaduje len proces registrácií v Poľsku (37 dní).

Výhody a nevýhody založenia podnikania na Slovensku

Nevýhody podnikateľského prostredia súvisiaceho so založením podniku na Slovensku oproti ostatným sledovaným krajinám určené na príklade založenia spoločnosti s ručením obmedzeným:

- užší rozsah finančnej pomoci štátu pri založení s. r. o. Finančná pomoc je prakticky zúžená na poskytovanie mikropôžičky Slovak Business Agency.
- vyššia výška vyžadovaného splateného základného imania (najvyššia zo sledovaných krajín).
- väčší počet vyžadovaných správnych úkonov pri registrácii s. r. o. napr. nutnosť ohlásenia živnosti na každý predmet podnikania, vyžiadanie potvrdenia o neexistencii daňových záväzkov z daňového úradu a iné.
- aj keď nie je vyžadované spísanie spoločenskej zmluvy a iných dokumentov formou notárskej zápisnice je nutné dať notársky overiť všetky podpisy a podpisové vzory zakladateľova a konateľov spoločnosti čo vyžaduje návštevu notára.
- doba založenia s. r. o. na Slovensku je 12, 5 dňa čo je po Poľsku najdlhšia doba.
- v správe Svetovej banky Doing Business sa v indexe „Začatie podnikania“ umiestnila Slovenská republika z pomedzi sledovaných krajín na 3 mieste (horšie sa umiestnila len Poľská republika).

Výhody podnikateľského prostredia súvisiaceho so založením podniku na Slovensku oproti ostatným sledovaným krajinám určené na príklade založenia spoločnosti s ručením obmedzeným:

- možnosť udelenia štátnej finančnej pomoci pri vysokých investíciách na začiatku podnikania (pri najmenej rozvinutých okresoch od 100 000 eur za podmienky vytvorenia vyžadovaného počtu voľných pracovných miest).
- najnižšie náklady na správne poplatky zo sledovaných krajín (vo výške 323 euro). Aj z dôvodu nižšieho vyžadovaného objemu práce notára.
- absencia povinnosti založenia podnikateľského účtu v banke pre registráciou podniku.

Záver

Všetky podniky sú ovplyvňované svojím okolím. Za okolie podniku považujeme súbor síl a faktorov vplývajúcich na podnik. Existuje súvislosť medzi týmto súborom a schopnosťou podniku úspešne prosperovať.

V našej práci sa zameriavame na tie segmenty makroprostredia, ktoré najviac vplývajú na podnik pri jeho zakladaní, teda ekonomické, politické a správne prostredie. Našu pozornosť sme sústredili na identifikáciu výhod a nevýhod podnikateľského prostredia na Slovensku v porovnaní s inými štátmi Európskej únie. S ohľadom na zameranie práce sme si stanovili hlavný cieľ práce ako *„identifikácia výhod a nevýhod podmienok súvisiacich so založením podniku v Slovenskej republike a to na základe ich porovnania s podmienkami vo vybraných krajinách Európskej únie“*. Pre naplnenie hlavného cieľa sme stanovili aj ciele čiastkové. V práci sme analyzovali možnosti financovania začínajúceho podniku, právne aspekty a správne poplatky súvisiace so založením podniku. Tieto aspekty sme rozoberali na príklade založenia spoločnosti s ručením obmedzeným ako najpoužívanejšej právnej formy podnikania v analyzovaných krajinách. Na porovnanie so Slovenskou republikou sme vybrali historicky, kultúrne a intelektuálne blízke krajiny Vyšehradskej skupiny.

Stanovené ciele sme splnili a zvolenými výskumnými metódami sme dospeli k týmto záverom: Zo všetkých sledovaných krajín je v Maďarskej republike najširšia ponuka možností financovania s. r. o. pri začiatku podnikania formou nenávratných príspevkov. Možnosti finančnej pomoci Slovenskej republiky začínajúcemu podniku s. r. o. je pri investíciách nad 100 000 eur (len pri najmenej rozvinutých okresoch, v iných okresoch je min. hodnota investícií vyššia) a splnení ostatných podmienok napr. vytvorenie určitého množstva pracovných miest. Klasická papierová forma založenia s. r. o., ktorá je na Slovensku najpoužívanejšia, vyžaduje, v porovnaní s inými sledovanými krajinami, najviac správnych úkonov. Suma požadovaného splateného minimálneho imania s. r. o. je druhým najvyšším (najvyššia suma je požadovaná v Maďarskej republike). Doba registrácie s. r. o. v Slovenskej republike je 12, 5 dňa. Dlhšie trvá registrácia s. r. o. len v Poľskej republike. Výška správnych poplatkov súvisiacich so založením s. r. o. je najnižšou zo sledovaných krajín.

Z uvedených čiastkových zistení vyplynulo, že aspekty súvisiace so založením s. r. o. v prostredí Slovenskej republiky sú jedným z najnepriaznivejších zo sledovaných krajín. Najpriaznivejšie prostredie pre založenie s. r. o. sme identifikovali v Maďarskej republike.

Zoznam použitej literatúry

Knižné publikácie

ANSOFF, H. Igor. *Strategic management*. London: Macmillan, 1997. 272 s. ISBN 97-8023-05-254-81

CASSON Mark. *The Entrepreneur: an economic theory*. Cheltenham, UK: Edward Elgar, 2003. 271 s. ISBN 1 85898 910 8

EURÓPSKA KOMISIA. *Politiky Európskej únie - podnikanie*, vyd. Luxembursko: Úrad pre publikácie, 2014. 16 s. ISBN: 978-92,79-42064-1

EURÓPSKA ÚNIA. *Podnikanie v Maďarsku*. Budapešť: ITD Hungary, 2009. 85 s. ISBN 978-963-88712-2-0

JAIN, R. *Business Environment*. FK Publications. 422 strán. ISBN 978-81-88597-57-4

MAJDÚCHOVÁ, Helena. – NEUMANNOVÁ, Anna. *Podnik a podnikanie*. Bratislava: Sprint 2, 2012. s. 215. ISBN 978-80-89393-83-1. 11.

MAJDÚCHOVÁ, Helena. – NEUMANNOVÁ, Anna. *Podnik a podnikanie*. Bratislava: Sprint 2, 2014. 214 s. ISBN 978-808971-0041

MAJTÁN, Štefan. et al. *Podnikové hospodárstvo*. Bratislava: Sprint dva, 2009. 320 s. ISBN 978-80-89393-07-7.

MARTINOVIČOVÁ, Dana. *Základy ekonomiky podniku*. 1. vyd. Praha: Alfa Publishing, 2006. 178 s. ISBN 80-86851-50-8.

MCCARTHY, E. *Basic Marketing*: 5th edition. Homewood, 1975. 525 s. ISBN 10: 02-5601-657-8

MUSSING, Werner. *Strategien entwickeln und umsetzen*. Wien: Linde Verlag, 2007. 576 s. ISBN 3-7143-0102-1

PAULIČKOVÁ, Alena – BAKEŠ Milan a kol. *Finančné právo na Slovensku a v Čechách*. Bratislava: Eurounion, 2007. 334 s. ISBN 978-80-88984-99-3

PAULIČKOVÁ, Alena. *Podnikanie malých firiem v Slovenskej republike po vstupe do Európskej únie*. Bratislava: Eurounion, 2004. 388 s. ISBN 9788088984658

POLITIKY EURÓPSKEJ ÚNIE. *PODNIKANIE*. Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2014. 16 s. ISBN 978-92-79-42064-1

Poľská republika. Sprievodca ako založiť firmu a vykonávať remeselnú živnosť v Európskej únii. 2013. Regionálne poradenské a informačné centrum Prešov. Prešov. 29 strán.

RYDVALOVÁ, Petra. *Malé a střední podnikání v podmínkách České republiky od 1.1.2014*. Vyd.2, aktuál. Lieberec: VÚTS, 2014, 148 s. ISBN 978-80-87184-43-1

SAY, A.. *A Treatise of Polical Economy: or The Production, Distribution adn Consumption oj Wealth*. Kitchener. Canada: Batoche Books. 2001. 269 s. ISBN 1-55272-060-3

SOLÍK, Ján., JAKUBEC, Vladimír. *Cesta k samostatnosti: Založenie podnikania*. Bratislava, 2007. 52 s. ISBN 80-969706-9-8

SYNEK, Miloslav. a kol. *Podniková ekonomika*. Praha: C.H. Beck, 2002. 479 s. ISBN 80-7179-736-7

SYNEK, Miloslav. – KISLINGEROVÁ, Eva. *Podniková ekonomika*. Praha: C. H. Beck, 2010. 498 s. ISBN 978-80-7400-336-3

VEBER, Jaromír. – SRPOVÁ, Jitka. *Podnikání malé a střední firmy*. Praha: Grada, 2012. 311 s. ISBN 802-47240-9-6

Internetové články

A KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG (KFT.) ALAPÍTÁSA. 2018. Online citované dna 10.04.2018. Dostupné na https://ugyintezes.magyarorszag.hu/ugyek/410009/Ceg_alapitasa20091202.html?ugy=kft.html#topicissue

CANTILLON Richard. *Essai Sur La Nature Du Commerce En General*. New Your: A.M. Kelley Publishers, 1964.

CHCEM PODNIKAŤ. 2013. [Online]. [Cit. 13.04.2018] Dostupné:

<http://www.sbagency.sk/chcem-podnikat>

CHCĘ PROWADZIĆ BIZNES W POLSCE. Ministerstwo rozwoja Poľskej republiky. online. citované dňa 09.04.2018. Dostupné na: <https://www.biznes.gov.pl/przedsiębiorcy/biznes-w-polsce/zakladam-firme>.

DOINGBUSINESS.ORG. 2017. Doing business 2018. [online]. [citované 2018-20-04]. Dostupné na internete:

<http://www.doingbusiness.org/~media/WBG/DoingBusiness/Documents/Annual-Reports/English/DB2018-Full-Report.pdf>

DOINGBUSINESS.ORG. 2017. Doing business Slovak republic 2018. [online]. [citované 2018-21-04]. Dostupné na internete:

<http://www.doingbusiness.org/~media/WBG/DoingBusiness/Documents/Profiles/Country/SVK.pdf>

DOINGBUSINESS.ORG. 2017. Doing business Czech republic 2018. [online]. [citované 2018-21-04]. Dostupné na internete:

<http://www.doingbusiness.org/~media/WBG/DoingBusiness/Documents/Profiles/Country/CZE.pdf>

DOINGBUSINESS.ORG. 2017. Doing business Poland 2018. [online]. [citované 2018-21-04]. Dostupné na internete:

<http://www.doingbusiness.org/~media/WBG/DoingBusiness/Documents/Profiles/Country/POL.pdf>

DOINGBUSINESS.ORG. 2017. Doing business Hungary 2018. [online]. [citované 2018-21-04]. Dostupné na internete:

<http://www.doingbusiness.org/~media/WBG/DoingBusiness/Documents/Profiles/Country/HUN.pdf>

DOTAČNÍ PROGRAMY. 2018. [Online]. [Cit. 13.04.2018]. Dostupné na:

<http://www.opplik.cz/dotacni-programy>

FINANSE NA START. Ministerstvo rozvoja Poľskej republiky. online. citované dňa 09.04.2018. Dostupné na: <https://www.biznes.gov.pl/przedsiębiorcy/biznes-w-polsce/przed-rozpoczeciem/dofinansowanie>

FINANSOWANIE DLA MŚP. 2018. [online]. [citované 2018-20-04]. Dostupné na internete: http://www.parp.gov.pl/?_ga=2.171554342.72303065.1524408923-1178468444.1524408923

FELHÍVÁS FIATALOK VÁLLALKOZÓVÁ VÁLÁSÁNAK TÁMOGATÁSA GINOP 5.2.7-17. 2018. Nemzetgazdasági Minisztérium (Ministerstvo národného hospodárstva Maďarskej republiky).

JEDNOTNÉ KONTAKTNÉ MIESTO V SR. 2018. [Online]. [Cit. 14.04.2018]. Dostupné na: https://www.slovensko.sk/sk/agendy/agenda/_jednotne-kontaktne-miesto-v-sl/

JEDNORAZOWE ŚRODKI NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ. nline. citované dňa 09.04.2018. Dostupné na: <http://zielonalinia.gov.pl/Jednorazowe-srodki-na-podjecie-dzialalnosci-gospodarczej-32200>

LOW Sarah. A. *Defining and measuring enterpreneuship for regional research: a new approach*. 2009.

MIRKOPŔŽIČKY. Slovak Business Agency. [online]. [citované 2018-20-04]. Dostupné na internete: <http://www.sbagency.sk/mikropozicky>.

OBCHODNÉ MENO. 2018. [Online]. [Cit. 14.04.2018]. Dostupné na: www.orsr.sk

OBCHODNÉ SPOLOČNOSTI. 2018. [Online]. [Cit. 13.04.2018] Dostupné:

<http://www.zakonypreludi.sk/zz/1991-513#cast2>

ORAZ PRZYZNAWANIA ŚRODKÓW NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ. 2017. Ministerstwo práce a sociálnej politiky Poľskej republiky.

PÁLYÁZAT ÁLLÁSKERESŐK VÁLLALKOZÓVÁ VÁLÁSÁT ELŐSEGÍTŐ TÁMOGATÁS IGÉNYBEVÉTELÉRE BUDAPESTEN 2018. 2018. online. citované dňa 10.04.2018. Dostupné na: <http://kerdezztervezzpalyazz.hu/tag/foglalkoztatasi/>

PÁLYÁZAT ÁLLÁSKERESŐK VÁLLALKOZÓVÁ VÁLÁSÁT ELŐSEGÍTŐ TÁMOGATÁS IGÉNYBEVÉTELÉRE PEST MEGYÉBEN 2018. 2018. online. citované dňa 10.04.2018. Dostupné na: <http://kerdezztervezzpalyazz.hu/palyazat-allaskeresok-vallalkozova-valasat-elosegito-tamogatas-igenybevetelere-pest-megyeben-2018/>

PODNIČKANI. 2018. [Online]. [Cit. 14.04.2018]. Dostupné na:

<https://portal.gov.cz/portal/podnikani/situace/243/253/6160.html#obsah>

PODNIČKANI A INOVACE. 2018. [Online]. [Cit. 13.04.2018]. Dostupné na:

<https://www.mpo.cz/>

Právne formy podnikania v Poľsku. 2015. [online]. [citované 2018-20-04]. Dostupné na :

http://www.prospectum.sk/10,Pravne_formy_podnikania_v_Polsku.html

REGIONÁLNA INVESTIČNÁ POMOC. 2017. Ministerstvo hospodárstva . [online]. [citované 2018-20-04]. Dostupné na internete: <http://www.economy.gov.sk/uploads/files/aihLEU1A.pdf>.

ROZPORZÁDZENIE MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ W SPRAWIE DOKONYWANIA Z FUNDUSZU PRACY REFUNDACJI KOSZTÓW WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY

SLOVENSKÁ ZÁRUČNÁ A ROZVOJOVÁ BANKA. [online]. [citované 2018-20-04]. Dostupné na internete: <https://www.szrb.sk>.

ŠTÁTNA POMOC. 2018. [Online]. [Cit. 13.04.2018] Dostupné:

http://www.upsvar.sk/sluzby-zamestnanosti/statna-pomoc.html?page_id=13512

ZALOŽENIE S.R.O. Z PRÁVNEHO HLADISKA V 5 KROKOCH. 2018. [Online]. [Cit. 13.04.2018]. Dostupné na:

<http://www.sbagency.sk/zalozenie-sro-z-pravneho-hladiska-v-5-krokoch#.Ws0JGpcuDIU>

ZÁRUKY. 2018. [Online]. [Cit. 13.04.2018]. Dostupné na: <https://www.cmzrb.cz/>

VEREJNÍ REJSTŘÍK A SBÍRKA LISTIN. 2018. [Online]. [Cit. 13.04.2018]. Dostupné na :

<https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>

Zákony a vyhlášky

Obchodný zákonník zákon č. 389/2015 Z.z

Občiansky zákonník

Zákona č. 599/2001 Z. z. o overovaní dokladov a podpisov na listinách okresnými úradmi a obcami v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov

Zákon č. 90/2012 *o obchodných spoločnostiach a družstvách (zákon o obchodných korporáciách)*

Zákonník obchodných spoločností (Kodeks spółek Handlowych) (Zb. Poľskej republiky z r. 2000, č. 94, pol. 1037 v znení nesk. zmien)

Zákon č. 455/1991 Sb. *Zákon o živnostenském podnikání*

Zákon o obchodných spoločnostiach

Zákon č. 513/1991 (Obchodný zákonník) § 5

Zákon č. 513/1991 (Obchodný zákonník) § 2

Zákon č. 513/1991 (Obchodný zákonník) § 2 ods. 2

Živnostenským zákonom č. 455/1999 Zb.,

Zákon č. 513/1991 (Obchodný zákonník) § 76 verejná obchodná spoločnosť

Vyhláška č. 518/2004 Sb., ktorá sa vzťahuje na zákon č. 435/2004 Sb., o zamestnanosti v znení neskorších predpisov

Vyhláška č. 518/2004 Sb., ktorá sa vzťahuje na zákon č. 435/2004 Sb., o zamestnanosti v znení neskorších predpisov

Vyhláška č. 432/2013 Sb. *Ministerstva spravodlnosti č. 196/2001 Sb., o odměnách a náhradách notářů a správců dědictví, ve znění pozdějších předpisů*

§ 6 ods. 1 zákona č. 235/2004 Z. z. O dani z pridanej hodnoty